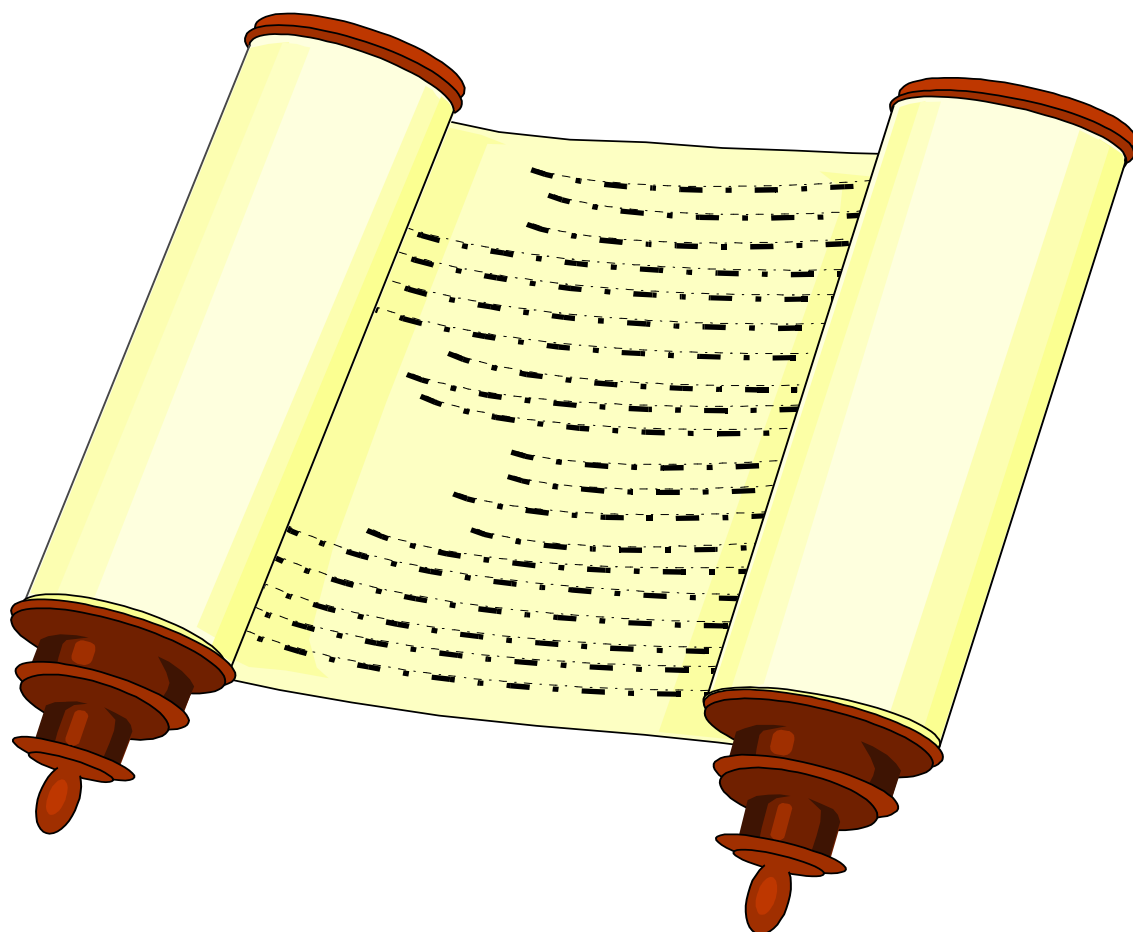

”בני ציון”

פרד”ס התורה

פשוט וברור

בס"ד הַדָּף מוֹקֵדֵשׁ לְרִפּוּאֵת הָאָחִים: חיים מיכאל שלמה בן מיכל, ורפאל יצחק אייזיק בן מיכל.

כְּנִיסַת הַשָּׁבֶת: 16:41

"אֵל נָא רְפָא נָא (לָהֶם)..."

פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ: תְּרוּמָה

יְצִיאַת הַשָּׁבֶת: 17:51

©

עֵרַב שֶׁבֶת ל' שֶׁבֶט תִּשְׁע"ד (31.1.14)

(הוֹמָנִים לְפִי הָעִיר חִיפָה)

(moshe45@bezeqint.net ל שֶׁלַח הוֹדְעָה ל)

הַפְּטָרָה: "הַשָּׁמַיִם כֹּסְאִי" (לְקַבֵּל הָעֵלוֹן בְּדוּא"ל שֶׁלַח הוֹדְעָה ל)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

וְעִשִׂיתְּ שְׁלַחַן עֲצֵי שִׁטִּים... וְצִפִּיתְּ אֹתוֹ זֶהֱב טְהוֹר" (עַל פִּי "אוֹרְהַ שֶׁל תּוֹרָה" לְהַרְהוֹק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

עַל הַפְּתוּב, "וְעִשִׂיתְּ שְׁלַחַן עֲצֵי שִׁטִּים... וְצִפִּיתְּ אֹתוֹ זֶהֱב טְהוֹר", שׁוֹאֲלִים חו"ל, מְדוּעַ נִסְמְכָה מִצְוַת עֲשִׂיתְּ הַשְּׁלַחַן לְמִצְוַת עֲשִׂיתְּ הָאָרוֹן? וְזֹאת, כְּפִי שְׂרׁוּאִים אָנוּ בַּפְּרָשָׁה, שֶׁבַת־חִילָה מִצְוָה מֹשֶׁה עַל עֲשִׂיתְּ הָאָרוֹן ("וְעִשׂוּ אֶרֶוֹן עֲצֵי שִׁטִּים"), וְלֹא־אֲחֵר-מִכֵּן "וְעִשִׂיתְּ שְׁלַחַן עֲצֵי שִׁטִּים".

הַגַּה"ק הַחִיד"א, בְּסִפְרוֹ הַ"חֹמֶת אֲנָךְ" כּוֹתֵב (בְּשֵׁם רַבֵּנוּ אֲפָרַיִם ז"ל), שֶׁהֵטַעַם לְסַמִּיכוֹת מִצְוַת עֲשִׂיתְּ הַשְּׁלַחַן לְמִצְוַת עֲשִׂיתְּ הָאָרוֹן הוּא כְּפִי לְרִמּוֹז לָנוּ, שֶׁצָּרִיךְ לִזְכֹּר דְּבַרֵי תּוֹרָה עַל הַשְּׁלַחַן. (שֶׁהָרִי, אֶרֶוֹן הַבְּרִית, שָׁבוּ הָיוּ מוֹנַחִים לְחַוֹת הָעֵדוּת, רוֹמִזוּ עַל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה).

וְאִכֵּן, עַל גְּדֵל חֲשִׁיבוֹת דְּבַרֵי הַתּוֹרָה עַל הַשְּׁלַחַן לְמַדְּנָנוּ בַּמִּשְׁנָה (אֲבוֹת ג', ג'): "רַבִּי שִׁמְעוֹן (בֶּר יוֹחָאִי) אוֹמֵר: שְׁלֹשָׁה שְׂאֲכָלוּ עַל שְׁלַחַן אֶחָד וְלֹא אָמְרוּ עָלָיו דְּבַרֵי תּוֹרָה, כְּאִילוּ אֲכָלוּ מִזֵּבַחֵי מַתִּים, שֶׁנֶּאֱמַר (יִשְׁעִיָּה כח'): 'כִּי כָל שְׁלַחַנֹת מְלָאוּ קִיא צָאָה בְּלֵי מְקוֹם'. אֲבָל שְׁלֹשָׁה שְׂאֲכָלוּ עַל שְׁלַחַן אֶחָד וְאָמְרוּ עָלָיו דְּבַרֵי תּוֹרָה, כְּאִילוּ אֲכָלוּ מִשְׁלַחְנֵנוּ שֶׁל מְקוֹם בְּרוּךְ הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר (יִחְזַקְאֵל מֵא'): 'וַיְדַבֵּר אֵלַי זֶה הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר לִפְנֵי ה'".

וַיֵּשׁ לְהוֹסִיף תְּבִלִין לְעֵנִין זֶה, עַל-פִּי הַמְּבוֹאֵר בְּזֶהֱרַק הַקְּדוּשׁ (תְּרוּמָה קנ"ג), שֶׁמִּהַשְּׁלַחַן שֶׁהָיָה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ (שְׁכִידוּעַ הָיָה עָלָיו "לְחֶם הַפָּנִים" (=שֵׁנִים-עֶשֶׂר לְחֶמִים)), נִמְשְׁכוּ לְיִשְׂרָאֵל בְּרִכּוֹת וּמִזְנוֹת לְכָל שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל.

אוֹלָם, אוֹמֵר הַחִיד"א, הַתְּנָאִי שֶׁתְּחֹל עַל שְׁלַחְנָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל מֵעִין קְדוּשַׁת הַשְּׁלַחַן שֶׁהָיָה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, וַיּוֹשְׁפֵעַ לְיִשְׂרָאֵל שֶׁפָּע טוֹב, הוּא שִׁיאֲמְרוּ יִשְׂרָאֵל דְּבַרֵי תּוֹרָה עַל הַשְּׁלַחַן.

כְּפִי שְׁמוּבָא בְּזֶהֱרַק הַקְּדוּשׁ (מֵתוֹרָגָם): "פְּתַח רַבִּי יִיסָא וְאָמַר: 'וְעִשִׂיתְּ שְׁלַחַן עֲצֵי שִׁטִּים' - שְׁלַחַן זֶה קָיָם בְּתוֹךְ הַמִּשְׁכָּן, וּבְרִכָּה שֶׁל מַעְלָה שׁוֹרָה עָלָיו, וּמִמֶּנּוּ יוֹצְאִים מִזְנוֹת לְכָל הָעוֹלָם... וְלִכֵּן צָרִיךְ לְהִיּוֹת עָלָיו לְחֶם תְּמִיד (עַל הַשְּׁלַחַן בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ), שֶׁתְּהִיָּה תְּמִיד הַבְּרִכָּה שֶׁל מַעְלָה נִמְצָאָת עָלָיו. וּמִתּוֹךְ אוֹתוֹ שְׁלַחַן יוֹצְאִים בְּרִכּוֹת וּמִזְנוֹת לְכָל שְׂאֵר שְׁלַחַנֹת הָעוֹלָם הַמִּתְּבָרְכִים בְּגִלְלוֹ.

(וְלִכֵּן צָרִיךְ) שְׁלַחְנֵנוּ שֶׁל הָאָדָם לְהִיּוֹת כֹּךְ, בְּשַׁעַה שֶׁהָאָדָם מְבָרֵךְ אֶת הַקַּב"ה (שֶׁהַלְחֶם נִמְצָא עַל הַשְּׁלַחַן), כְּפִי שֶׁתְּשַׁרְהָ עָלָיו בְּרִכָּה מְלִמְעָלָה, וְלֹא יִרְאֶה (הַשְּׁלַחַן) בְּרִיקָנוֹת... וְהָרִי כְּבָר קָבְעוּ הַחֲבֵרִים, (כִּי) שְׁלַחַן שֶׁלֹּא נֶאֱמַרו עָלָיו דְּבַרֵי תּוֹרָה, עָלָיו פְּתוּב (יִשְׁעִיָּה כח'): 'כִּי כָל שְׁלַחַנֹת מְלָאוּ קִיא צָאָה בְּלֵי מְקוֹם', וְאִסּוּר לְבָרֵךְ עַל אוֹתוֹ שְׁלַחַן".

הִנֵּה כִּי כֵן, זָכִינוּ לְהִבִּין בִּיְתֵר שְׂאֵת אֶת דְּבַרֵי רַבֵּנוּ אֲפָרַיִם, שֶׁהֵטַעַם לְכֹךְ שֶׁנִּסְמְכָה עֲשִׂיתְּ הַשְּׁלַחַן לְעִשִׂיתְּ הָאָרוֹן הוּא לְרִמּוֹז לָנוּ עַל הַמִּשְׁנָה, "שְׁלֹשָׁה שְׂאֲכָלוּ עַל שְׁלַחַן אֶחָד וְאָמְרוּ עָלָיו דְּבַרֵי תּוֹרָה, כְּאִילוּ אֲכָלוּ מִשְׁלַחְנֵנוּ שֶׁל מְקוֹם". שָׁכֵן, בְּזִכּוֹת אֲמִירַת דְּבַרֵי תּוֹרָה עַל הַשְּׁלַחַן מִיַּד שׁוֹרָה עָלָיו מֵעִין קְדוּשַׁת הַשְּׁלַחַן שֶׁל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְנִמְשְׁכִים מִשֵּׁם בְּרִכּוֹת וּמִזְנוֹת לְשְׁלַחְנֵנוּ שֶׁל הָאָדָם. וְהָרִי זֶה מִמֶּשׁ "כְּאִילוּ אֲכָלוּ מִשְׁלַחְנֵנוּ שֶׁל מְקוֹם (=הַקַּב"ה)".

וְהִנֵּה, אָמְרוּ חו"ל בְּגִמְרָא (בְּרִכּוֹת נה'): "כָּל זְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ קָיָם - מִזְבֵּחַ מְכַפֵּר עַל יִשְׂרָאֵל, וְעַכְשָׁיו - שְׁלַחְנֵנוּ שֶׁל אָדָם מְכַפֵּר עָלָיו". וְכֹתֵב הַרַמ"א בְּשְׁלַחַן עָרוֹךְ (או"ח סימָן קכ"ו סעיף ה', בְּשֵׁם "שְׁבוּלֵי הַלְחֶם"): "מִצְוָה לְהִנִּיחַ עַל כָּל שְׁלַחַן מְלַח קוֹדֵם שֶׁיִּבְצַע (אֶת הַלְחֶם), כִּי הַשְּׁלַחַן דּוֹמֵה לְמִזְבֵּחַ, וְהָאֲכִילָה (נִחְשָׁבֶת) כְּקָרְבָן, וְנֶאֱמַר (ויקרא ב', יג): 'עַל כָּל קָרְבָּנְךָ תִּקְרִיב מְלַח".

הָרִי לָנוּ דְּבָרִים בְּרוּרִים, שֶׁמִּהֵם עוֹלָה כִּי אֲכִילַת הָאָדָם עַל הַשְּׁלַחַן הִיא כְּקָרְבָן, וְעַל-יְדֵי אֲכִילָה בְּקְדוּשָׁה מְכַפֵּר הָאָדָם עַל עֲוֹנוֹתָיו וּמִשְׁתַּיֵּק אֶת הַמִּקְטָרְגִים, כְּפִי שֶׁהִבְאֵנוּ שֶׁ"שְׁלַחְנֵנוּ שֶׁל אָדָם מְכַפֵּר עָלָיו", (וְעַל זֶה אָמַר דּוֹד הַמֶּלֶךְ תְּהִלִּים כ"ג' ה': "תְּעַרְךָ לִפְנֵי שְׁלַחַן נֶגֶד צָרְרֵי/מִקְטָרְגֵי").

וַיֵּשׁ לִזְכֹּר שֶׁדְּבַרֵי הַתּוֹרָה שְׂאוֹמְרִים עַל הַשְּׁלַחַן הֵם כְּפִי שֶׁנִּסְמְכָה עַל הַמִּזְבֵּחַ, כְּפִי שֶׁרִמּוֹז הַפְּתוּב (ויקרא א' ז') "וְנִתְּנוּ בְּנֵי

אהרן הכהן **אש על המזבח**, סופי תיבות **"שלחן"**. ותיבת **אש** רומזת לתורה כמו שנאמר (דברים לג ב): "מימינו **אש** דת למו". (כסא הרחמים)

ומצינו חידוש גדול במשנתו הטהורה של הגאון מוילנא זיע"א, כפי שהביא בספרו "קול אליהו" (אות קפו): "פתח (הכתוב) במזבח וסים בשלחן. (לומר לך) כל זמן שבית המקדש קיים – מזבח מכפר על ישראל, ועכשיו – שלחנו של אדם מכפר עליו... דהנה מן ה-י"א (=11) סממני הקטורת נתפרשו במקרא רק ארבעה מהם, והשאר אתיה מדרשא (=מובאים במדרש). והנה, הארבעה המפורשים במקרא הם **שחלת לבנה נטף**, וסימנם **שלחן** – לרמוז על שלחנו של אדם שמכפר".

ביאור דבריו הוא, שהרי בפרשת הקטורת (שמות ל, לד) נזכרים ארבעה סממנים, כפי שכתוב: "ויאמר ה' אל משה קח לך סמים **נטף ושחלת וחלבנה** סמים **ולבנה** זכה... ועשית אתה קטרת רקח מעשה רוקח". הרי שלא נזכרו (אלא) ארבעה סממני הקטורת: **נטף ושחלת וחלבנה ולבנה**. ודרשו חז"ל בגמרא (פרייתות ו) להוסיף עוד ז' סממנים, וביחד יא סממנים, כפי שפרש רש"י שם. "מכאן למדו רבותינו, ש-י"א סממנים נאמרו למשה בסיני...".

וצריך להבין ענין זה. שכן, מדוע מפורשים בתורה רק ארבעה סממנים של הקטורת (**נטף ושחלת וחלבנה ולבנה**)? והלא היו י"א (=11) סממנים. וכפי ששואל גם הרמב"ן (שמות ל, לד): "ויש לתמוה, ולמה לא יזכרו הכתוב?"

והסביר הרמב"ן ענין זה ואמר, שארבעת הסממנים המפורשים בתורה (**נטף ושחלת וחלבנה ולבנה**) הם עיקר הקטורת, כי מטבעם כאשר מניחים אותם על גחלת של אש הם מעלים ענן עשן, וזהו עיקר הקטורת, כמבואר בגמרא (פרייתות ו): "מה לשון קטורת? (ועונה הגמרא) דבר שקוטר ועולה".

ומוסיף הרמב"ן שם, ששאר שבעת הסממנים שלא מפורשים בתורה הם מיני בשמים, שתפקידם רק להוסיף ריח טוב לקטורת. וכפי דבריו הקדושים: "ואולי יאמר הכתוב 'קח לך סמים נטף ושחלת וחלבנה, סמים רבים, ולבנה זכה', ולא יקפיד רק באלה הארבע, כי בהם ענן עשן הקטורת עולה, רק צוה שיתן עמהם סמים רבים אשר להן ריח טוב, כדי שיהיה בתמרות עשנו מבושם".

מעתה יאיר לנו להבין את דברי הגאון מוילנא, כי **שלחן** נוטריקון **שחלת לבנה נטף**. שכן, עיקר הקטורת היא בארבעה אלו שמעלים עשן (שאר הסממנים כאמור אינם, אלא בשמים (פדי) להנעים את הקטורת). ולכן, כמו שהקטורת על המזבח מכפרת על **עונותיו** של האדם, כך **השלחן** (ראשי תיבות **שחלת לבנה נטף**), הוא בבחינת קטורת, מכפר על **עונותיו** של האדם.

על-כן, חובה קדושה על כל איש ישראל לאכול על השלחן בקדושה ובטהרה, ולומר **דברי תורה**. שכן, על-כך משבח הקב"ה את ישראל בשיר השירים, ואומר (ו, י): "מי זאת הנשקפה כמו שחר יפה כלבנה ברה כחמה אימה כנדגלות". הנה, **שחר לבנה חמה נדגלות**, ראשי תיבות **שלחן**, לרמוז על שהקב"ה משבח את כנסת ישראל על מעלתם הגדולה, שמקדשים את השלחן כאשר הם אוכלים בקדושה ובטהרה. "דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש"

חז"ל אומרים כי מילוי האותיות "ממון" הוא **"ממונו"**. כלומר, אם ניקח את אותיות המילה "ממון", ונכתבם במלואם – **ממון** – נקבל את המלה **"ממונו"**. לומר לך שגם הממלא מלוא חופניו לתת ממון לצדקה, לא רק שאינו מפסיד את **ממונו**. אלא: "צדקתו עמדת לעד...". כפי שכתוב "פזר נתן לאביונים צדקתו עמדת לעד" בספר "ומתוק האור" מובא גמטריא יפה בענין זה: המלים "ויקחו לי תרומה" עולות בגמטריה 821, בדיוק כמו המלים "שפע ברכה והצלחה". כלומר, הנותן בעין יפה תרומות וצדקות, זוכה לשפע ברכה והצלחה. "ונועדתי לך שם ודברתי אתך...."

הגאון רבי איצ'לה מפוניבז' הבחין בבית מדרשו באברך המתפלל בבהילות ובמהירות, חוטף ובוזע את המלים. אחר התפילה קרא רבי איצ'לה לאברך, והחל להסביר לו את גדל מעלת התפילה, וכיצד צריך לכוון ולהפיק כל מלה בבהירות, כמי שמונה מטבעות זהב. ורק לאחר מכן שאל אותו בעדינות, מדוע הוא "חוטף" את התפילה? השיבו האברך: "כאשר העגלה נוסעת לאיטה, קופצים עליה ה'שקצים' ונוסעים עמה. אבל, כשהעגלה נוסעת מהר, אין השקצים מסוגלים להדביקה... כלומר, יש להתפלל מהר, כדי שהשקצים - אלו המחשבות הזרות - לא יפרצו למח...".

והשיב לו רבי איצ'לה: "אני סבור, כי כאשר מתפללים בבהילות ובמהירות, אזי גם המתפלל עצמו אינו מספיק לקפוץ על העגלה...!" **שבת שלום לכל בית ישראל!** **נא לשמור על קדושת הגיליון!**

בס"ד הַדָּף מוֹקְדֵשׁ לְרִפּוּאֵת הָאֲחִים: חיים מיכאל שלמה בן מיכל, ורפאל יצחק אייזיק בן מיכל.

כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 16:41

"אֵל נָא רְפָא נָא (לָהֶם)..."

פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ: תְּרוּמָה

יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 17:51

©

עֲרַב שַׁבַּת ל' שֶׁבַע תַּשַּׁע"ד (31.1.14)

(הוֹמָנִים לְפִי הָעִיר חִיפָה)

(moshe45@bezeqint.net ל שֶׁלַח הוֹדְעָה ל)

הַפְּטָרָה: "הַשָּׁמַיִם כְּסֵאִי" (לְקַבֵּל הָעֵלוֹן בְּדוּא"ל שֶׁלַח הוֹדְעָה ל)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנֵתִי בְּתוֹכְכֶם" – אֵל תִּקְרָא "וְשִׁכְנֵתִי בְּתוֹכְכֶם", אֵלָּא "וְשִׁכְנֵתִי בְּתוֹכְכֶם"

בְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים מְבוֹאֵר, שְׁלֹכֵל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ נִשְׁמָה, שֶׁהִיא חֵלֶק אֱלוֹק מִמַּעַל, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (דְּבָרִים ל"ב, ט'): "כִּי חֵלֶק ה' עִמּוֹ". וְכֵן מְבוֹאֵר בְּסִפְר הַקְּנֵה, עַל הַפְּתוּב "וַיִּפַּח בְּאַפּוֹ נִשְׁמַת חַיִּים" (בְּרֵאשִׁית ב', ו'): "מֵאֵן דְּנִפַּח – מֵתוֹכּוּ הוּא דְנִפַּח" (=מֵה שֶׁנִּפַּח הַקֵּב"ה – מֵתוֹכּוּ הוּא נִפַּח). וְלִכְךָ הַתְּפִיחַן הַחֲכָם מִכָּל אָדָם, בְּאוֹמְרוֹ (מִשְׁלִי כ', כו'): "נֵר ה' נִשְׁמַת אָדָם", שֶׁנִּשְׁמַת הָאָדָם הִיא נֵר/נִצְוֹץ ה'.

אוּלָּם, צָרִיךְ לְדַעַת, שְׁלֹכֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בִּיחַד יֵשׁ שְׁרֵשׁ אֶחָד בְּלִבָּד. וְכֵמוֹ שְׁאֵנוּ רוֹאִים, שְׁלֻעֲצִים יֵשׁ עֲנָפִים וְעֵלִים וּפְרוֹת, הַיּוֹנְקִים וְהַנִּיזוֹנִים מִשְׁרֵשׁ אֶחָד הַטְּמוּן בְּאֲדָמָה. כִּךָּ גַם נִשְׁמוֹתֵיהֶם הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, הַמְתַּלְבְּשׁוֹת בְּגוֹפּוֹת בְּנֵי הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה, הֵם רַק בְּבַחֲנֵת "עֲנָפִים שֶׁל עֵץ הַחַיִּים", שֶׁשׁוֹרְשׁוֹ נִמְצָא לְמַעְלָה בַּשָּׁמַיִם.

וְצָרִיךְ לְדַעַת שֶׁבְּפוּעַל יֵשׁ שְׁשִׁים רַבּוּא נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד שְׁשִׁים רַבּוּא שֶׁל אוֹתוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹ שְׁנִרְמָז בַּשֵּׁם "יִשְׂרָאֵל" – רֵאשִׁי תִיבּוֹת: יֵשׁ שְׁשִׁים רַבּוּא אוֹתוֹת לְתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. אוּלָּם, בְּפִרְטוֹת מִתְחַלְקִים כָּל אֶחָד מֵהַשְּׁשִׁים רַבּוּא "הַעֲנָפִים" (=הַנִּשְׁמוֹת) הַלְלוּ לְרַבּוּת רַבּוּת פְּרִטֵי נִשְׁמוֹת.

אוּלָּם, כְּאִמּוֹר, לְכָל רַבּוּת רַבּוּת פְּרִטֵי נִשְׁמוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל יֵשׁ שְׁרֵשׁ אֶחָד, שֶׁמִּמֶּנּוּ הֵן יוֹנְקוֹת וּמִקְבֵּלוֹת אֶת חַיּוֹתָן (וְלִכֵּן נִחְשָׁבִים כָּל יִשְׂרָאֵל "כְּאִישׁ אֶחָד בְּלִבֵּב אֶחָד", וְעַל-כֵּן אָמְרוּ חוֹז"ל (שְׁבוּעוֹת לט'): "כָּל יִשְׂרָאֵל עֲרַבִּין זֶה לְזֶה"). וְהֵנָּה, שְׁרֵשׁ זֶה הַמְּאֻחָד אֶת כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הוּא זֵיו אוֹר כְּבוֹד ה' יִתְבָּרַךְ וְהוּא נִקְרָא ה' "שְׁכִינָה", אֲשֶׁר בָּהּ כְּלוּלוֹת כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם חֵלֶק אֱלוֹק מִמָּשׁ. וּמִטַּעַם זֶה נִקְרָאת ה' "שְׁכִינָה" גַם בְּתוֹאֵר "כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל", כִּיּוֹן שֶׁהִיא כְּנִסַּת וְכוּלֵּלַת בְּתוֹכָהּ אֶת כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְזֹאת, עַל-פִּי מֵה שְׁכָתוּב ב' "שְׁעָרֵי אוֹרָה" (שַׁעַר א'): "וּבְרֵאשׁ כָּל עֵינָיו שֶׁמִּסְרָנוּ בִּידְךָ יֵשׁ לָנוּ לְמִסּוֹר בִּידְךָ קִבְּלָהּ, כִּי כָּל מְקוֹם שֶׁתִּמְצָא לְרוֹ"ל שֶׁמְזַכְרִין כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל, הִיא הַמִּידָה הַנִּקְרָאת... שְׁכִינָה... וְהִיא הַמְחֻזְקֵת בָּהּ כָּל קְהֵל יִשְׂרָאֵל, וּבָהּ מִתְכַּנְּסִים וּמִתְקַבְּצִים (כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל)".

וְאוּלָּם, לְמִרוֹת זֹאת, לְשְׁכִינָה הַקְּדוּשָׁה מְצַד עֲצֻמָּה אֵין לָהּ כְּלוּם, וְעַל-כֵּן הִיא נִקְרָאת דְּלָה וְעֵנִיָּה, "דְּלִית לָהּ מִגְרָמָא כְּלוּם". כְּלוּמָר, שְׁאֵין לָהּ מְצַד עֲצֻמָּה כְּלוּם, אֵלָּא רַק מִמָּה שֶׁמִּקְבֵּלַת מֵהַקֵּב"ה שֶׁמִּשְׁפִּיעַ לָהּ שְׁפַע רַב טוֹב, כְּדִי שֶׁהִיא תוּכַל לְהַשְׁפִּיעַ לְיִשְׂרָאֵל. וְעַנִּין זֶה שֶׁל הַשְּׁפַעַת הַטוֹב לְיִשְׂרָאֵל נִקְרָא "יִיחוד קוּב"ה וְשְׁכִינָתִיהָ". דְּהֵינּוּ, הַקֵּב"ה מִתְיַחַד וּמִתְקַשֵּׁר עִם הַשְּׁכִינָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁהִיא שְׁרֵשׁ נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כְּדִי לְהַשְׁפִּיעַ לָהּ כָּל טוֹב.

וּכְפִי שְׁכָתוּב ה' "אוֹהֵב יִשְׂרָאֵל" ("כִּי תִשָּׂא", דְּרוּשׁ לְפִרְשַׁת שְׁקָלִים): "וְזֶהוּ סוּד יְחוד קוּב"ה וְשְׁכִינָתִיהָ. הֵינּוּ שֶׁהַקֵּב"ה מִיַּחַד עֲצָמוּ עִם נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל... עַל-יְדֵי מַעֲשֵׂיהֶם הַטוֹבִים, וּמִשְׁפִּיעַ לָהֶם חֲסֵדִים וְרַחֲמִים לְבַחֲנֵת כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל... וְלִכֵּן בְּכָל מְצוּהָ וּמְצוּהָ אֵנוּ אוֹמְרִים: "לִשְׁם יְחוד קוּב"ה וְשְׁכִינָתִיהָ".

וְצָרִיךְ לְדַעַת, שֶׁהַיְחוד שֶׁל מַעְלָה שֶׁל הַקֵּב"ה וְהַשְּׁכִינָה הַקְּדוּשָׁה נַעֲשֶׂה רַק עַל-יְדֵי הַמַּעֲשִׂים הַטוֹבִים וְהַמְצוֹת שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל. עַל-כֵּן, כְּאֲשֶׁר יִשְׂרָאֵל עוֹסְקִים בְּתוֹרָה וּבַמְצוֹת לְמַטָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה, הֵנָּה, עַל-יְדֵי כֵךָ עוֹלִים לְמַעְלָה כָּל הָאוֹרוֹת הַגְּדוּלִים וְהַקְּדוּשִׁים שֶׁל עֶסֶק הַתּוֹרָה וְהַמְצוֹת, עַד לְשׁוֹרְשָׁם – לְשְׁכִינָה הַקְּדוּשָׁה. וְאֵז מִתְלַבֶּשֶׁת הַשְּׁכִינָה הַקְּדוּשָׁה וּמִתְקַשֶּׁטת עִם אוֹתָם אוֹרוֹת הַמְצוּהָ וְהַמַּעֲשִׂים הַטוֹבִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְכֵךָ הִיא בָּאָה לְפָנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקֵּב"ה, מְקוּשֶׁטת בְּקִישׁוּטִים יְפִים וּמְזוּהָרִים שֶׁל הַתּוֹרָה וְהַמְצוֹת. וְכְאֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרַךְ רוֹאֵה אֶת הַשְּׁכִינָה זוֹהֶרֶת כְּלָהּ בְּתוֹרָה וּבַמְצוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, מִיד הוּא יִתְבָּרַךְ מִשְׁפִּיעַ לָהּ שְׁפַע רַב טוֹב, לְפִי עֶרְךָ עֶסֶק הַתּוֹרָה וְהַמְצוֹת שֶׁהִיא מְלוּבֶשֶׁת בָּהֶם.

עַנִּין זֶה מֵאִיר לָנוּ לְהַבִּין, שְׁאֵם חֲלִילָה כּוּשֵׁל אִישׁ יִשְׂרָאֵל בְּעוֹנוֹת וּפְשָׁעִים, הֵנָּה, עַל-יְדֵי כֵךָ הוּא פּוֹגַע בְּשְׁכִינָה הַקְּדוּשָׁה, וּמִמִּילָא גּוֹרֵם הוּא לְצַמְצוּם הַשְּׁפַע, הַמְגִיעַ לְכָל עִם יִשְׂרָאֵל. עַל-כֵּן אָמְרוּ חוֹז"ל: "כָּל יִשְׂרָאֵל עֲרַבִּין זֶה לְזֶה". שְׁכֵן, אֲפִילוֹ יְהוּדֵי אֶחָד, הַחוּטָא בְּקַצָּה הָעוֹלָם, פּוֹגַע בְּשְׁפַע הַיּוֹרֵד לְכָל יִשְׂרָאֵל.

והנה, כבר בארנו, שבמעמד הר סיני, בשעת מתן תורה, קדש הקב"ה את כלל ישראל, היא השכינה הקדושה, על-ידי חופה וקידושין: **הקב"ה** הוא כביכול החתן, **והשכינה** הקדושה היא כביכול הכלה. (הקידושין היו על-ידי מסירת לוחות הברית, והחופה היתה כאשר כפה עליהם הקב"ה את ההר כגיגית (=העמיד את ההר עליהם)).

ומבואר בכתבי האריז"ל (עץ החיים שער המלכים ו), בסוד הכתוב (דברים יד, א'): "בנים אתם לה' אלהיכם", שכלל ישראל הם בנים להקב"ה ולשכינה. דהינו, נשמותיהם של ישראל נולדו מיוחד הקב"ה והשכינה הקדושה.

ומעתה יתבאר גם סוד הפסוקים: "ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו". שהרי, ידוע מה שדקדקו חז"ל על "נעשה אדם", הנאמר בלשון רבים. שהרי, הוא יתברך אחד יחיד ומיוחד. אבל הכונה בזה שהקב"ה אמר **לשכינה** הקדושה "נעשה אדם", בלשון רבים, מפיון שכפי שבארנו, נשמות אדם וחוה נבראו על-ידי יהוד

הקב"ה והשכינה הקדושה. (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן)

"יבוא דבר שבחשאי (=קטרת) וכיכר על מעשה חשאי (=לשון הרע)"

על עבודת הכהן הגדול ביום הפיפורים שנינו בגמרא (יומא מד'): "וכפר בעדו ובעד ביתו ובעד כל קהל ישראל - איזו היא פפרה ששזה לו ולביתו ולאחיו הפכהנים ולכל קהל ישראל? הוי אומר, זה הקטרת **הקטורת**". ותמכה על-כך הגמרא ושאלה: "וכי **קטורת** מכפרת?"

ומשיבה: "למדנו לקטורת שמכפרת, שנאמר: ויתן את **הקטרת** וכיכר על העם. ותנא דבי רבי ישמעאל: על מה קטרת מכפרת? על **לשון הרע**. (שכו), יבוא דבר שבחשאי (=קטרת) וכיכר על מעשה חשאי (=לשון הרע)". הנה, מבואר מכאן, כי **הקטורת** מכפרת על **לשון הרע**, ומזה נשפיל להבין חידוש גדול, כי מה שאמרו חז"ל, "כל זמן שפית המקדש קים - מזבח מכפר על ישראל, ועכשיו - שלחנו של אדם מכפר עליו", הכונה היא על עון **לשון הרע**.

והנה, אמרו חז"ל (ברכות נח), שדרכס של בעלי לשון הרע הוא שמספרים דבריהם בשעה שאוכלים יחד על שלחנם. דהינו, בשעה שאוכלים הם את לחם, הם גם "**אוכלים, ובלועים**" אנשים בלשונם החדה. ולכן, מבואר בזהר הקדוש (עקב רעב), ש"שעת אכילה (היא) שעת מלחמה". דהינו, אומר הזהר, בשעה שהאדם אוכל את לחמו, יש מלחמה בין **הטוב ליצר הרע**. שכן **היצר הרע** משתדל בכל פוחו להפיל את האדם ברשתו, ולכן צריך להילחם כנגדו בכל הכוחות.

וראוי להוסיף שהמלה "**שלחן**" היא אותיות "**לנחש**" - לומר לה, שכאשר האדם אוכל על שלחנו, מתעורר ה**נחש**, הוא **היצר הרע** להילחם כנגדו. אך אם האדם **לומד** בדברי תורה על השלחן, נכנסת ה-**ל'** הרומזת על **למוד** לתוך ה"**נחש**", ונעשה מזה "**שלחן**", כמו שכתוב: "זה השלחן אשר לפני ה'".

והנה, שנינו בגמרא (יומא פו), שהסימן לבעל תשובה שהצליח בתשובתו הוא ש"באותו פרק ובאותו מקום" עמד בנסיון. דהינו, אם נזדמן האדם באותו זמן ובאותו מקום שנכשל ועבר בו עבירה, ועתה הוא מתגבר על **יצרו** ועומד בנסיון, הרי סימן שהוא בעל תשובה אמיתי.

ומעתה יאיר לנו להבין את הטעם ששלחנו של אדם מכפר עליו על **לשון הרע**, בדיוק כמו מזבח הקטורת. שכן, מאחר ודרכס של בעלי **לשון הרע** הוא לספר ולרכל דוקא בשעה שהם אוכלים על השלחן. לכן, דוקא שם באותו מקום ובאותו פרק ראוי לכפר על **לשון הרע**, על-ידי שימנע האדם מעצמו מלדבר ולשמוע לשון הרע, ויאמר **דברי תורה** על השלחן.

"דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש"

במלחמת העולם השניה פלשו הגרמנים לאי ג'רפא שבתוניס, שם הקימו מוצב צבאי שנועד לעכב את אוניותיהם של צבאות הברית מלעבור לים התיכון. בבקר יום השבת פרשת "תרומה" ח' באדר א' התש"ג, ערבי שונא ישראל הלשין על יהודי ג'רפא, כי הם מאותתים לצבאות הברית על מנת לגלות את מיקום מחנה הצבא. הגרמנים, שכעסו על היהודים, גזרו עליהם לאסוף חמשים ק"ג זהב תוך פרק זמן קצר, אחרת יחרגו את הרבנים בפומבי, ומטוסי קרב יפציצו את העיר עד היסוד. שני מטוסי הקרב שחגו בשמי האי ג'רפא, היוו תזכורת מאימת לגזרה הנוראה.

סעודת השבת הושבתה מבתי היהודים, והעיר השקטה והשלוח הפכה למרקחה, הכל היו עסוקים, בלב פחד ובעינים דומעות, באיסוף הזהב מאוצרותיהם ומתכשיטי הנשים, ובהבאתו אל הגאון רבי כלפון משה הכהן זצוק"ל (שישב כל אותה עת בבית הכנסת "הכהנים"), ואסף את הזהב מכל הבאים. סכנת חיים רחפה על יהודי העיר. הזמן חלף במהירות, והצדיק רבי כלפון משה נגש אל עמדת הצבא להגיש את הזהב שנאסף במסירות נפש.

החבילה הונחה על המשקל, ועד מהרה התברר כי חסרים שמונה ק"ג, כדי להשלים את משקל הזהב לחמשים. הקצין הגרמני השתולל מזעם, האוירה היתה כבדה וטעונה. אך לבסוף נעתר לחפות עד למחר, כדי לקבל את הזהב הנוטר, הביט בו רבי כלפון משה, ואומר לעומתו "הליכה בלא חזרה! מיתה בלא קבורה!".

והנה, ביום ראשון ארע הנס! הצבא הגרמני נהדף על-ידי צבאות בעלות הברית, וליהודים היתה אורה ושמחה. אותם גרמנים ששדדו את הזהב מיהודי האי ג'רפא, נסו בספינתם. ואולם במהלך ההפלגה טבעה ספינתם במצולות ים, וגופותיהם לא הובאו לקבורה. כפי דיבורו הקדוש של רבי כלפון משה: "הליכה בלא חזרה! מיתה בלא קבורה!". ואף המלשין הערבי בא על עונשו, כשרכבו עלה על מוקש והוא נהרג. כן יאבדו כל אויבך ה'. **שבת שלום לכל בית ישראל!**

בס"ד הַדָּף מוֹקְדָשׁ לְרִפּוּאֵת הָאָחִים: חיים מיכאל שלמה בן מיכל, ורפאל יצחק איזיק בן מיכל.

כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 16:41

"אֵל נָא רְפָא נָא (לָהֶם)..."

פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ: תְּרוּמָה

יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 17:51

©

עֲרַב שַׁבַּת ל' שֶׁבַע תַּשְׁע"ד (31.1.14)

(הוֹמָנִים לְפִי הַעִיר חִיפָה)

(moshe45@bezeqint.net ל שֶׁלַח הוֹדְעָה ל)

הַפְּטָרָה: "הַשָּׁמַיִם כְּסֵאִי"

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"דַּבֵּר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה... וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם"

עַל הַכְּתוּב כָּאֵן פֶּרַשׁ רַש"י זצ"ל בְּלִשׁוֹן קוֹדֶשׁ: "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה" – לִי לְשָׁמַיִם. וְצָרִיכִים אָנּוּ לְהַבִּין מָהִי כּוֹנֵת רַש"י, בְּאוֹמְרוֹ "לִי לְשָׁמַיִם"?

נִקְדָּים לְהַבִּיא אֶת דְּבָרֵי הַ"אֲבֵנֵי אֶזְל", הָאוֹמֵר, שְׁכַאֲשֶׁר אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל מִקְדָּשׁ אֶת מַעֲשָׂיו **תַּגְּשָׁמִיִּים** הַיּוֹם–יּוֹמִיִּים שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בְּבֵיתוֹ, הִנֵּה עַל–יָדֵי זֶה הוּא גוֹרֵם לְהִשְׁרָאֵת הַשְּׁכִינָה בְּמַעֲוֹנוֹ. וְצָרִיךְ לְדַעַת, שְׁכַאֲשֶׁר הָאָדָם מִקְדָּשׁ אֶת עֲצָמוֹ וְכָל מַעֲשָׂיו הֵם לְשֵׁם שָׁמַיִם, עַל–יָדֵי זֶה מֵתְגַבֶּרֶת הַקְּדוּשָׁה וְהִשְׁרָאֵת הַשְּׁכִינָה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ. שְׁכֵן, קְדוּשַׁת הַמִּקְדָּשׁ תְּלוּיָהּ בְּקְדוּשָׁה הַשְּׁרוּיָה בְּבֵתֵי יִשְׂרָאֵל. וְזֶה שְׁכָתוֹב: "וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם", אֵל תִּקְרָא "וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם" אֵלָּא "וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם". שָׂרַק כֶּף, עַל–יָדֵי שֶׁהָאָדָם מִקְדָּשׁ אֶת מַעֲשָׂיו, הַשְּׁכִינָה שׁוֹכְנָת בְּמַעֲוֹנוֹ. וְרַק אִזּוֹ יִכּוֹל לְהַתְקִים "וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ" – שֶׁהַשְּׁכִינָה שְׁרוּיָה בְּתוֹכוֹ (=בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ).

בְּדַרְךָ זֶה פֶּרַשׁ בַּעַל הַ"שְּׁפַת אֲמַת" זצ"ל אֶת הַפְּסוּק בְּתִהִילִים (קֶלֶב, ג'–ד'): "אִם אָבִא בְּאֵהָל בֵּיתִי אִם אֶעֱלֶה עַל עַרְשׁ יְצוּעֵי אִם אֶתֵּן שְׁנַת לְעֵינַי לְעַפְעָפִי תְנוּמָה עַד אֲמַצָּא מָקוֹם לָהּ מִשְׁכָּנֹת לְאֲבִיר יַעֲקֹב". שְׁכֵן, דוֹד הַמֶּלֶךְ בְּקִשׁ לְמַצּוֹא מָקוֹם לָהּ בְּתוֹךְ כָּל הַפְּעוּלוֹת הַנְּזַכְרוֹת – בְּ"אָבִא בְּאֵהָל בֵּיתִי", בְּ"אֶעֱלֶה עַל עַרְשׁ יְצוּעֵי", וּבְ"אֶתֵּן שְׁנַת לְעֵינַי לְעַפְעָפִי תְנוּמָה" – שְׁבִכָּל הַמַּעֲשִׂים הַלְלוֹ שְׁבַמַּעֲוֹנוֹ שִׁיְהִיו טְהוּרִים וְלִשְׁם שָׁמַיִם, כְּדִי שִׁיְהִי מָקוֹם לְהִשְׁרָאֵת הַשְּׁכִינָה, וּמִמִּילָא יִהְיֶה זֶה בְּבַחֲבִינַת הַקָּמַת מִקְדָּשׁ לָהּ.

וּכְפִי שְׁכָבֵר לְמַדְנֹו, וְכִךְ נִפְסָק לְהַלְכָה בְּשִׁלְחַן עָרוֹךְ (אוֹרַח חַיִּים, סִימָן רֵל"א): בְּכָל מָה שִׁיְהִנֶּה הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה – לֹא יִכּוֹן לְהִנְאֻתוֹ, אֵלָּא לְעַבּוּדַת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ, כְּדַכְתִּיב (מִשְׁלֵי ג', ו'): "בְּכָל דְּרָכֶיךָ דַּעְהוּ". וְאִמְרוּ חַכְמִים: "כָּל מַעֲשִׂיךָ יִהְיוּ לְשֵׁם שָׁמַיִם" (אָבוֹת ב', יב') – שְׁאִפִּילוֹ דְּבָרִים שֶׁל רְשׁוּת, כְּגוֹן: הָאֲכִילָה, הַשְּׁתִיָּה, הַהֲלִיכָה, הַיְשִׁיבָה, הַקִּימָה וְהַשִּׁיחָה, וְכָל צְרִכֵי גּוֹפֶךָ יִהְיוּ כָּלֶם לְעַבּוּדַת בּוֹרְאֶךָ. וְאִפִּילוֹ הִיָּה צְמָא וְרַעֵב – יִתְכַּנֵּן שִׁיאֲכַל וְיִשְׁתֶּה כְּפִי חֵיווֹתוֹ, כְּדִי לְעַבּוֹד אֶת בּוֹרְאוֹ.

וְזֶה מָה שֶׁפֶּרַשׁ רַש"י זצ"ל, בְּלִשׁוֹן קוֹדֶשׁ: "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה" – לִי לְשָׁמַיִם. כְּלוֹמֵר, כְּאֲשֶׁר כָּל מַעֲשָׂיו שֶׁל הָאָדָם הֵם "לִי לְשָׁמַיִם" – לְשֵׁם שָׁמַיִם – זֹכָה הָאָדָם לְ"וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם" (רֵאשִׁי/סוֹפֵי תִיבוֹת "לְשָׁמַיִם") – זֹכָה הוּא לְהִשְׁרָאֵת הַשְּׁכִינָה בְּמַעֲוֹנוֹ, וּמִמִּילָא גַם לְהִשְׁרָאֵת הַשְּׁכִינָה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ.

"וַעֲשִׂיתָ מְנַרְתָּ זֶהָב טְהוֹר... וַעֲשִׂיתָ אֶת נִרְתִּיָּה שְׁבַעָה וְהַעֲלֶה אֶת נִרְתִּיָּה וְהָאִיר עַל עֶבֶר פְּנִיָּה"

עַל הַכְּתוּב בְּפֶרֶשְׁתָּנוֹ, "וַעֲשִׂיתָ אֶת נִרְתִּיָּה (שֶׁל הַמְּנוֹרָה) שְׁבַעָה, וְהַעֲלֶה אֶת נִרְתִּיָּה, וְהָאִיר (ו) עַל עֶבֶר פְּנִיָּה", מִפֶּרַשׁ רַש"י זצ"ל: "וְהָאִיר (ו) עַל עֶבֶר פְּנִיָּה" – עֲשֵׂה (אֶת) פִּי שֵׁשֶׁת הַנְּרוֹת שְׁבָרָאשִׁי הַקְּנִים... מְסוּבִים (=מוֹפְנִים) כְּלָפֵי (הַנֵּר) הָאֲמֻצְעִי, כְּדִי שִׁיְהִיו הַנְּרוֹת... מְאִירִים אֵל עֶבֶר פְּנִיָּה... אֵל צֶד פְּנֵי הַקְּנָה הָאֲמֻצְעִי, שֶׁהוּא גּוֹף הַמְּנוֹרָה".

מְבוֹאֵר מְדַבְּרֵי רַש"י הַקְּדוֹשׁ, שֶׁשֶּׁשֶׁה קְנֵי הַמְּנוֹרָה (שֶׁלִּשְׁתֵּי הַקְּנִים מְצֹד יְמִין, וְשֶׁלִּשְׁתֵּי הַקְּנִים מְצֹד שְׂמָאל) צָרִיכִים לְהָאִיר אֵל מוֹל הַקְּנָה הַמְּרָכְזִי/הָאֲמֻצְעִי, שֶׁהוּא גּוֹף הַמְּנוֹרָה. (כְּפִי שֶׁגַם כְּתוּב בְּפֶרֶשׁת "בְּהַעֲלֹתְךָ": "בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנְּרוֹת, אֵל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יֵאִירוּ שְׁבַעַת הַנְּרוֹת...". דְּהִינּוּ, שֵׁשֶׁת הַנְּרוֹת צָרִיכִים לְהָאִיר "אֵל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה", שֶׁהוּא הַקְּנָה הַמְּרָכְזִי, שְׁנִמְצָא בִּינֵיהֶם – וּבִיחַד "יֵאִירוּ שְׁבַעַת הַנְּרוֹת").

וְצָרִיכִים אָנּוּ לְהַבִּין עֲנִיָּן זֶה – מִדּוּעַ מְצוּהַ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שְׁכָּל שֵׁשֶׁת הַנְּרוֹת יִהְיוּ מְסוּבִים (=מוֹפְנִים) לְמְרָכְזוֹ, כְּדִי לְהָאִיר אֶת הַנֵּר הָאֲמֻצְעִי?

הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ "שֵׁם מְשֻׁמְאֵל" (פֶּר' בַּהֲעֹלוֹתְךָ קַפְח) מְבַאֵר עֲנִיָּן זֶה, בְּשֵׁם אָבִיו הַגַּה"ק בַּעַל "אֲבֵנֵי נְזוֹר", וְכִךְ הוּא כּוֹתֵב: כִּידוּעַ, שְׁלִשְׁת יָמֵי הַשְּׁבוּעַ ד' ה' ו' יוֹנְקִים וּמְקַבְּלִים שְׁפַע קְדוּשָׁה מִהַשְּׁבַת הַמְּמַשְׁמֶשֶׁת וּבָאָה. וְכִךְ גַּם

שְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים **א' ב' ג'**, שְׁאַחֲרֵי אוֹתָהּ הַשַּׁבָּת, יוֹנְקִים וּמְקַבְּלִים אֶת שְׁפַע קְדוּשַׁתָּם מִמֶּנָּה. (ד' ה' ו' **ש' א' ב' ג'**)
מְקוֹר הַדְּבָר הוּא מְדַבְּרֵי הַכְּתוּב בַּגְּמָרָא (פסחים קו'), שְׁאַפְשֵׁר לַעֲשׂוֹת הַבְּדֵלָה אַחַר שַׁבָּת, עַד יוֹם שְׁלִישִׁי, וְעַד
בְּכָלֵל. וּמְפוֹרֵשׁ בַּגְּמָרָא, שֶׁהַטַּעַם לְכַךְ הוּא כִּי יָמִים **א' ב' ג'** נִקְרָאִים יָמִים שְׁלֹא אַחַר הַשַּׁבָּת, וְהֵם שְׂיָכִים לַשַּׁבָּת
שְׁעָבְרָה. וְאֵילּוּ הַיָּמִים ד' ה' ו' נִקְרָאִים יָמִים שֶׁל אוֹתָהּ הַשַּׁבָּת, הַמְּשֻׁמָּשֵׁת וּבִבְאָה.
וְזֶהוּ שֶׁתִּקַּן הָאֲרִיזוֹ"ל בְּפִיוֹט לַשַּׁבָּת: "יְמִינָא וּשְׂמָאלָא וּבִינְיָהוּ כְּלָה" (=יְמִין וּשְׂמָאל וּבִינְיָהוּ כְּלָה). דְּהֵינּוּ, שַׁבָּת קְדֻשָׁה
הִיא בְּבַחֲיִנַת כְּלָה, שְׁעוֹמְדַת בְּמִרְכָּז שֶׁל שְׁבַע יְמֵי הַשָּׁבוּעַ, וּשְׂאָר שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל סוֹבְבִים אוֹתָהּ מִיְמִין וּמִשְׂמָאל:
שְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים ד' ה' ו' עוֹמְדִים מִיְמִין שֶׁל הַשַּׁבָּת, כְּדִי לְקַבֵּל וְלִינּוֹק מִמֶּנָּה שְׁפַע רַב טוֹב. וְאֵילּוּ שְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים **א'**
ב' ג' עוֹמְדִים מִשְׂמָאלָה – אִף הֵם כְּדִי לְקַבֵּל וְלִינּוֹק מִמֶּנָּה אֶת הַשְּׁפַע שְׁלָה. הָרִי לָנוּ, שְׂיָמוֹת הַחֹל עִם שַׁבָּת קְדֻשָׁה
הֵם בְּבַחֲיִנַת: "יְמִינָא וּשְׂמָאלָא וּבִינְיָהוּ כְּלָה" (ד' ה' ו' **ש' א' ב' ג'**).

וּמַעֲתָה מְבוֹאֵר מֶה שְׁצוּהָ הַקַּב"ה, שְׁכַּל שֵׁשֶׁת קִנְיֵי הַמְּנוּרָה, שְׁלֹשָׁה קִנְיֵים מְצַד יְמִין, וּשְׁלֹשָׁה קִנְיֵים מְצַד שְׂמָאל,
צְרִיכִים לְהָאִיר אֶל מוֹל הַקִּנְיָה הַמְּרֻכָּזִי/הָאֲמֻצְעִי, שֶׁהוּא גּוֹף הַמְּנוּרָה. שְׂכֵן, הַנֶּר הָאֲמֻצְעִי, שֶׁהוּא גּוֹף הַמְּנוּרָה רוֹמֵז
עַל שַׁבָּת קְדֻשָׁה, שְׁעוֹמְדַת בְּמִרְכָּז הַשָּׁבוּעַ, וּשְׁלֹשֶׁת הַקִּנְיֵים שְׂיֻצְאִים מִגּוֹף הַמְּנוּרָה מְצַד יְמִין הֵם כְּנֶגֶד שְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים
ד' ה' ו' (שְׁעוֹמְדִים מִיְמִין הַשַּׁבָּת), וּשְׁלֹשֶׁת הַקִּנְיֵים שְׂיֻצְאִים מִגּוֹף הַמְּנוּרָה מְצַד שְׂמָאל הֵם כְּנֶגֶד שְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים **א'**
ב' ג', שְׁעוֹמְדִים מְצַד שְׂמָאל שֶׁל הַשַּׁבָּת (ד' ה' ו' **ש' א' ב' ג'**). נִמְצָאנוּ לְמַדִּים מִכָּל זֶה, שְׁעֲבוּדַת הַדְּלָקַת הַמְּנוּרָה
בְּבֵית הַמְּקֻדָּשׁ הִיְתָה לְקִשָׁר וּלְחֻבֵר אֶת שֵׁשֶׁת יְמֵי הַחֹל עִם שַׁבָּת קְדֻשָׁה, כְּדִי שְׂיֻכְלוּ יִשְׂרָאֵל לִינּוֹק וּלְקַבֵּל שְׁפַע רַב
טוֹב מִהַשַּׁבָּת, שֶׁהִיא מְקוֹר הַבְּרָכָה. (עַל פִּי "אוֹרָה שֶׁל תוֹרָה" לְהַר"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

"וְזֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאֵתָם"

מְסוּפָּר עַל שַׁד"ר (=שְׁלוּחָא דְרַבְּנָן) אַחַד, שֶׁהִגִּיעַ מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְאֶרֶץ בְּלָדוֹ לְצוּרְךָ גִּיּוֹס תְּרוּמוֹת לְטוֹבַת הַיִּשִּׁיבָה
שְׁבִירָאשָׁה כְּהֵן. בְּתַחֲלִילָה הִפְנוּ אוֹתוֹ לְתוֹרְמִים הַיִּדוּעִים, אוּלָם הַסְּכּוּם שֶׁהַצְּלִיחַ לְגִיס הָיָה רְחוּק מִמָּה שֶׁהָיָה צְרִיךְ
לְיִשִּׁיבָה. לְפִיכֵךְ שָׂאל אֶת עַסְקָנֵי הַמְּקוּם, הֵאֵם יֵשׁ עוֹד אֲנָשִׁים בְּעָלֵי מְמוֹן שְׁנִיתָן לְהַתְרִימָם לְמַעַן הַיִּשִּׁיבָה. "כֵּן" –
עָנוּ לוֹ – "יֵשְׁנוּ יְהוּדֵי אַחַד, אָמִיד עַד מְאֹד. אִךְ כְּגִדֵּל עוֹשְׂרוֹ, כִּךְ גִּדֵּל קְמֻצָנוֹתוֹ. בְּמִקְרָה הַטוֹב הוּא יִתֵּן לָךְ
פְּרוּטוֹת מוֹעֲטוֹת, וְגַם זֹאת, לְאַחַר שֶׁהוּא יוֹצִיא לָךְ אֶת הַנְּשֻׁמָה". בְּקֶשׁ הָרַב בְּכָל זֹאת לְהִגִּיעַ אֶל אוֹתוֹ עֲשִׂיר, אוּלֵי
יִתְמָזֵל מְזוּלָה וְיִצְלִיחַ לְדַבֵּר אֶל לְבוֹ.

כְּאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֶל אוֹתוֹ עֲשִׂיר, רָאָה שְׂאִין שׁוֹם הַגְּזֻמָּה בְּדַבְּרִים שְׁשֻׁמָע עָלָיו. הָעֲשִׂיר לֹא אָבָה לְשֻׁמָע מִהָרַב, וְהָיָה
צְרִיךְ לְשַׁכְּנֵעוֹ וּלְדַבֵּר אֶל לְבוֹ, עַד שֶׁהָרַב מָמַשׁ הִתְחַנֵּן לְעֲשִׂיר שְׂיִפְרִישׁ מְעַט מִמְמוֹנוֹ הָרַב.
לְפִתְעָא אָמַר הָעֲשִׂיר לְרַב: "יֵשׁ לִי חֵידָה, וְאִם הָרַב יִדַּע לַעֲנוֹת, אוֹת הִיא כִּי רָאוּי אֵתָה לְתוֹרְמָה! אֲבָל אִם כְּבוֹדוֹ לֹא
יִדַּע לַעֲנוֹת, לֹא אֵתָן מְאוּמָה, כִּיּוֹן שְׂכַכְךָ אֵתָה מְגַלָּה שְׂאִינְךָ רָאוּי לְהִיּוֹת רֹאשׁ הַיִּשִּׁיבָה. שְׂהָרִי, אַחַד כְּמוֹךָ, רֹאשׁ
הַיִּשִּׁיבָה, לוֹמֵד יוֹמָם וְלַיְלָה, וְצְרִיךְ אֵתָה לְדַעַת בְּקִיאוֹת בְּתוֹרָה...". לֹא נוֹתְרָה לְרַב בְּרִירָה, וּלְפִיכֵךְ הַסְּכִים לְתַנְּאֵי
שֶׁל הָעֲשִׂיר.

הַיִּשִּׁיר הָעֲשִׂיר מְבִטּוֹ לְכִיוּן הָרַב, וּשְׂאֵל אוֹתוֹ, כְּשַׁבָּת צְחוּק שֶׁל נְצַחוֹן עַל שְׁפַתָּיו: "אִיזוֹ מְלָה בְּתוֹרָה יֵשׁ בָּהּ אֲרַבַּע
פְּעָמִים קָמִץ בְּזֶה אַחַר זֶה?". לְתִדְהֵמְתוּ עֲנֵה לוֹ הָרַב מִיָּד: "בְּסִפְּרֵי דְבָרִים (יד', יז') – הִרְחַמְהָ".
נִדְהָם הָעֲשִׂיר, וְלִמְגִינַת לְבוֹ נֶאֱלָץ לְתַת תְּרוּמָה לְרַב. אִךְ כְּהִרְגָלוֹ נָתַן לוֹ בְּקְמֻצָנוֹת רַבָּה כְּמָה פְּרוּטוֹת אַחְדוֹת. וְלֹא
רַק זֹאת, אֲלָא שְׂבִקֵשׁ הוּא מִהָרַב לְשֻׁמּוֹר עַל הַחֵידָה שְׂשָׂאל לְעֻצְמוֹ, וְלֹא לְגִלּוֹתָהּ בְּרַבִּים. שְׂכֵן, רַק כִּךְ הוּא מְצַלִּיחַ
לְהִיפְטוֹר מִכָּל הַמַּתְדַּפְּקִים עַל דְּלַתוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה.

מִשְׂרָאָה הָרַב בְּמֵי הַמְּדוּבֵר, פָּנָה אֶל הָעֲשִׂיר הַקְּמֻצָן, וְאָמַר לוֹ: "הִיּוֹת וּכְבוֹדוֹ חַד לִי חֵידָה, אִף אֲנִי אֲחוּד לָךְ חֵידָה.
אָמַר לִי, מַהִי הַמְּלָה שְׂמוּפִיעָה בְּתוֹרָה, וּבָהּ אֲרַבַּע פְּעָמִים פֶּתַח בְּזֶה אַחַר זֶה? כְּמוֹכֵן שְׂאוֹתוֹ עֲשִׂיר קְמֻצָן לֹא יִדַּע
לַעֲנוֹת עַל הַשְּׂאֵלָה. אֲזִי פָנָה אֵלָיו הָרַב וְאָמַר לוֹ: "דַּע לָךְ, כִּי דָבָר זֶה מוֹפִיעַ בְּפִרְשַׁת "בְּחֻקְתִּי" בְּקִלְלוֹת (וַיִּקְרָא כו',
טו') – 'זֹאת הַקְּדַחַת'. וְאוּלָם, גַּם אֲנִי מְבַקֵּשׁ מִמְּךָ, שְׂגַם אֵתָה תְּשֻׁמּוֹר זֹאת לְעֻצְמֶךָ...".

שַׁבָּת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! נָא לְשֻׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגְּלִילוֹן!

בס"ד הַדָּף מוֹקְדָשׁ לְרִפּוּאֵת הָאָחִים: חיים מיכאל שלמה בן מיכל, ורפאל יצחק אייזיק בן מיכל.

פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ: תְּרוּמָה

"אֵל נָא רְפָא נָא (לָהֶם)..."

כְּנִיסַת הַשְּׁבֵת: 16:41

©

עֲרַב שֶׁבֶת ל' שֶׁבֶט תשע"ד (31.1.14)

יְצִיאַת הַשְּׁבֵת: 17:51

(הוֹמָנִים לְפִי הַעִיר חִיפָה)

(moshe45@bezeqint.net ל שֶׁלח הוֹדְעָה ל)

הַפְּטָרָה: "הַשָּׁמַיִם כְּסֵאֵי"

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"דַּבֵּר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה" (עַל פִּי "אוֹרֵה שֶׁל תּוֹרָה" לְהַרְהוֹק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

עַל הַפְּתוּב כָּאֵן פֶּרֶשׁ רַש"י זצ"ל בְּלִשׁוֹן קוֹדְשׁוֹ: "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה" – לִי לְשָׁמַיִם. וְצָרִיכִים אָנּוּ לְהַבִּין אֵת כּוֹנֵת רַש"י "לִי לְשָׁמַיִם" – לְאִיזָה שֵׁם מִתְכוּן רַש"י?

יִתְכַן לְבָאֵר אֵת כּוֹנֵת רַש"י עַל-פִּי הַמְּבֹאָר בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל בְּ"לְקוּטֵי תּוֹרָה" (יִשְׁעִיחוּ לְבִי, יו'), כִּי בַעֲת נְתִיבַת הַצְּדָקָה לְעֵנִי, צָרִיךְ לִיחַד אֵת אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֵׁם ה' יִתְבָּרַךְ (=יְהוָה) כִּךְ: צוּרַת הַמַּטְבַּע הַעֲגוּלָה (שְׁנוֹתָנִים לְעֵנִי) הִיא כְּנֶגֶד הָאוֹת י' שֶׁל שֵׁם ה' (=יְהוָה). ה' (=חֲמִשׁ) הַאֲצַבְעוֹת שֶׁל הַנּוֹתֵן הֵן כְּנֶגֶד ה' רִאשׁוֹנָה שֶׁל שֵׁם הַקַּב"ה (=יְהוָה). הַזְּרוּעַ הַפְּשׁוּטָה שֶׁל הַנּוֹתֵן הִיא כְּנֶגֶד הָאוֹת ו' (=יְהוָה), ו-ה' (=חֲמִשׁ) הַאֲצַבְעוֹת שֶׁל הַמְּקַבֵּל (=הַעֲנִי) הֵן כְּנֶגֶד ה-ה' הַשְּׁנִיָּה שֶׁל שֵׁם ה' (=יְהוָה). וְהָרִי קִבְּלָנוּ אֵת אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֵׁם ה' (=יְהוָה), שְׁצָרִיךְ לִיחַד וּלְכוּן בְּהֵן בַּעֲת נְתִיבַת הַצְּדָקָה. וְזֶהוּ מָה שֶׁכְּתוּב: "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ", וּפְרָשׁ כְּאִמּוֹר רַש"י: "לִי – לְשָׁמַיִם". כְּלוּמָר, בְּשַׁעַת נְתִיבַת הַצְּדָקָה צָרִיךְ לְכוּן לְשֵׁמוֹ שֶׁל הַקַּב"ה – עַל אַרְבַּע הָאוֹתִיּוֹת (=יְהוָה).

וְעַל-כֵּךְ, אוֹמֵר הַחִיד"א, רוּמֵז הַפְּתוּב בְּמִשְׁלֵי (כַּב', ב'): "עֲשִׂיר וָרֶשׁ נִפְגְּשׁוּ עֲשֵׂה כָלֶם יְהוָה". כְּלוּמָר, הַקַּב"ה מְסוּבֵב כִּךְ שֶׁהַעֲשִׂיר וְהָרֶשׁ יִפְגְּשׁוּ, כְּדִי שֶׁהַעֲשִׂיר יִתֵּן צְדָקָה לְעֵנִי, וְכִךְ יִיחַד אֵת אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֵׁם ה', וְזֶהוּ "עֲשֵׂה כָלֶם יְהוָה" – עַל-יְדֵי מִצְוֹת הַצְּדָקָה מִיחֻדִים שְׁנִיִּים אֵת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ – יְהוָה.

כְּדִי לְבָאֵר עֲנִיּוֹן זֶה בִּיתֵר שְׂאֵת, נִקְדָּיִם הַקְּדָמָה נִפְלְאָה מֵהַבַּעַשׁ"ט הַקְּדוּשׁ זִיע"א, עַל הַפְּתוּב בְּמִצְוֹת צְדָקָה (דְּבָרִים טו', ח'): "כִּי פִתַּח תִּפְתַּח אֵת יָדְךָ לֹ", וּפְרָשׁ הַבַּעַשׁ"ט, שְׂרָאוּי לְאָדָם לְהַקְפִּיד לְפִשׁוּט אֵת יָדוֹ וְלִתֵּת צְדָקָה עוֹד לְפָנָי שֶׁהַעֲנִי מִבְּקֵשׁ זֹאת מִמֶּנּוּ. שְׁכֵן, רַק אִזּוֹ יֵשׁ יַחֲוֹד שֶׁל אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֵׁם יְהוָה כְּסֻדְרָן בְּצִירוּף יִשְׂרָאֵל – הַחֵל מֵהַפְּרוּטָה, שֶׁהִיא כְּנֶגֶד הָאוֹת י' שֶׁל שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכֵלָה ב-ה' אֲצַבְעוֹתָיו שֶׁל הַעֲנִי, שֶׁהֵן כְּנֶגֶד הָאוֹת ה' הַשְּׁנִיָּה שֶׁל שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ – וְאִזּוֹ הַצִּירוּף שֶׁל הַשֵּׁם יְהוָה הוּא כְּסֻדְרוֹ, וְהוּא שֵׁם שֶׁל חֲסֵד וְרַחֲמִים. אוּלָם אִם אֵינן הָאָדָם נוֹתֵן צְדָקָה, אֲלֵא רַק לְאַחַר שֶׁהַעֲנִי פּוֹשֵׁט אֵת יָדוֹ וּמִבְּקֵשׁ מִמֶּנּוּ, אִזּוֹ הַצִּירוּף שֶׁל שֵׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֵינּוֹ כְּסֻדְרוֹ, אֲלֵא הַפּוּךְ חֵס וְחֵלִילָה (הוֹהִי).

וְכִשֶּׁהַצִּירוּף שֶׁל שֵׁם ה', בְּרוּךְ הוּא, אֵינּוֹ יִשְׂרָאֵל, אֲלֵא הַפּוּךְ – זֶהוּ צִירוּף שֶׁל מִידַת הַדִּין. נִמְצָא מִזֶּה שְׂאָדָם הַמְּחַכָּה שֶׁהַעֲנִי יִפְשׁוּט אֵת יָדוֹ כְּדִי לְקַבֵּל צְדָקָה, מְעוֹרֵר עַל עֲצֻמוֹ חֵלִילָה אֵת מִידַת הַדִּין וְלֹא אֵת מִידַת הַרַחֲמִים. וְלִכֵּן, יִקְפִּיד מְאֹד אִישׁ יִשְׂרָאֵל לִתֵּת צְדָקָה לְעֵנִים, לְפָנָי שֶׁהַעֲנִי פּוֹשֵׁט אֵת יָדוֹ לְבַקְשָׁה.

וְכִמוֹ שֶׁהֵבִיא בְּשֵׁמוֹ בְּסִפֵּר "מִבְּשֵׁר טוֹב" (פְּרִשְׁת רֵאֵה): "כִּי פִתַּח תִּפְתַּח אֵת יָדְךָ לֹ... שְׁמַעְתִּי בְּשֵׁם הַבַּעַשׁ"ט זֹלָה" הַפִּירוּשׁ הַפְּסוּק (תְּהִלִּים יו', טו'): 'אֲנִי בְּצָדֵק אֶחְזָה פְּנִיךָ' – דְּהֵינּוּ, כְּשֶׁהָאָדָם נוֹתֵן פְּרוּטָה לְעֵנִי, אִזּוֹ הוּא עוֹשֶׂה יַחֲוֹד, וְהַפְּרוּטָה הִיא י', וְחֲמִשׁ אֲצַבְעוֹת הַנּוֹתֵן הֵרִי ה', וּפְשִׁיטַת יָדוֹ שֶׁל הַנּוֹתֵן הֵרִי ו', וּבְנוֹתָנוּ לְחֲמֵשׁ אֲצַבְעוֹת שֶׁל הַעֲנִי הֵרִי ה' אַחֲרוּנָה (הֵרִי קִבְּלָנוּ אֵת שְׁמוֹ בְּיוֹשֵׁר – יְהוָה)... וְעַל-יְדֵי כֵךְ גּוֹרֵם לְהַמְשַׁכַּת הַרַחֲמִים, כִּי כְּסֻדְרָן הוּא רַחֲמִים גְּמוּרִים. וְכֵל זֶה הוּא כְּשֶׁהַנּוֹתֵן מִתְחִיל בְּנְתִיבַת הַצְּדָקָה טָרַם הַפְּשִׁטַת יָד הַעֲנִי... (אוּלָם) כְּשֶׁהַעֲנִי מִתְחִיל בְּפְשִׁיטַת יָדוֹ לְבַקֵּשׁ (צְדָקָה), אִזּוֹ אֵינן הַשֵּׁם כְּסֻדְרָן.

וְזֶהוּ (שְׁרוּמֵז דוּד הַמֶּלֶךְ) 'אֲנִי בְּצָדֵק' – כְּשֶׁמִּמֶּנִּי הִתְחַלַּת בְּהַצְדָּק (=בְּמִצְוֹת הַצְּדָקָה) – אִזּוֹ 'אֶחְזָה פְּנִיךָ' – ...אֲנִי גּוֹרֵם יַחֲוֹד ד' אֶתְנוּן (=אוֹתִיּוֹת) כְּסֻדְרָן, וְהוּא 'פְּנִיךָ' (שְׁזַהוּ) רַחֲמִים... וְזֶהוּ 'כִּי פִתַּח תִּפְתַּח אֵת יָדְךָ לֹ' – דְּהֵינּוּ, שְׂאֵתָה תִפְתַּח בְּיָדְךָ לֹ... לְיַד הַעֲנִי... וְאִזּוֹ יִהְיֶה הַשֵּׁם כְּסֻדְרוֹ...".

אִךְ לְפִי הָאִמּוֹר לְעֵיל, נִשְׂאֵלַת הַשְּׂאֵלָה: אָדָם שְׂאֵכֵן נוֹהֵג תְּמִיד לְהַקְדִּים לְפִשׁוּט אֵת יָדוֹ לִתֵּת צְדָקָה לְעֵנִים, כְּדִי לִיחַד אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֶׁל שֵׁם ה' יִתְבָּרַךְ כְּסֻדְרָן, מָה עֲלָיו לַעֲשׂוֹת אִם הַקְּדָיִם הַעֲנִי וּפְשֵׁט אֵת יָדוֹ לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ צְדָקָה? הֵרִי אִם יִתֵּן לְעֵנִי צְדָקָה, יִגְרוֹם לְצִירוּף שֵׁם "יְהוָה" שְׂלֵא בְּיוֹשֵׁר, וְיַעֲוֹרֵר עַל עֲצֻמוֹ, חֵס וְחֵלִילָה, אֵת מִידַת הַדִּין. וְאִם לֹא יִתֵּן צְדָקָה לְעֵנִי, הֵרִי הוּא מְבַטֵּל מִצְוֹת עֲשֵׂה מִן הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים טו', י'): "נִתּוֹן תִּתֵּן

לו ולא ירע לבבך בתתך לו". ופרש שם רש"י זצ"ל: "נתון תתן לו - אפילו מאה פעמים".
ונראה לבאר ענין זה על-פי דברי רש"י על-פי הכתוב (בראשית יח, טז): "ויקמו משם האנשים וישקפו על פני
סדם". ופרש שם רש"י: "כל השקפה שבמקרא (היא) **לרעה**, חוץ מ'השקפה ממעון קדש' (דברים כו, טז), **שגדול**
כח מתנות עניים, שהופך מידת **הרוגז לרחמים**".

נמצא, לפי דברי רש"י, שאפילו אם הקדים העני לפשוט את ידו לבקש **צדקה**, צריך האדם לקים את מצות
הצדקה ולתת לו. וזאת, למרות שאז מתקבל יחוד שם ה' יתברך **שלו כסדרו**. אולם, כיון ש**גדול** כח מתנות
לעניים, שהופך את מידת **הרוגז** למידת **הרחמים**, צריך לתת לעני, ועל-ידי מצות **הצדקה** יתהפך הצרוף של **דין**
לרחמים. ועל-כך רמז הכתוב בתורה: "**נתון תתן לו** ולא ירע לבבך בתתך לו כי בגלל הדבר הזה יברכה ה'
אלהיך בכל מעשך ובכל משלח ידך". הנה, מדקדק הכתוב לומר "**נתון תתן לו**", דהיינו **שתי נתינות** - אחת
"**נתון**" שאתה מקדים לתת **צדקה** לעני לפני שהוא מבקש. ושניה, "**תתן**", אפילו שהקדים העני לפשוט את ידו
גם כן "תתן לו".

וממשיך הכתוב "ולא ירע לבבך בתתך לו" - כלומר, שלא ירע לבבך לתת **צדקה כשהקדים** העני לפשוט את
ידו, בחושבך שעל-ידי זה יתהוו צירוף שם הוי"ה **שלא כסדרו**, שהוא מידת **הדין**. "כי בגלל הדבר הזה יברכה ה'
אלהיך בכל מעשך" - סגולת **הצדקה** היא להפוך את מידת **הדין לרחמים** "בכל מעשך ובכל משלח ידך". בכל
האופנים שתשלח ידך לתת **צדקה** לעני, בין אם תקדים לשלוח את ידך לתת **צדקה** לעני. שאז, בודאי יברכה
ה', מכיון שהצרוף של שם הוי"ה (=ה.ו.ה) **כסדרו**, ובין אם תשלח ידך לתת **צדקה**, רק לאחר שהעני הקדים
לפשוט את ידו לבקש **צדקה**, שאז כמו שאמרנו, הצירוף של שם הוי"ה הוא לא **כסדרו**, והוא שם מידת **הדין**.
והנה, למרות כל זאת, "יברכה ה'", כי גדול כח המתנות לעניים כיון שהופך הוא את מידת **הרוגז לרחמים**.
"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" (כה ח)

על הכתוב "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", אומר המדרש: בשעה שאמר הקב"ה לישראל "ועשו לי מקדש", שאני
משרה שכנתי ביניכם. אמרו מלאכי השרת לפני ה': ריבוננו של עולם, הרי "ארץ ישראל נתת להם, (וגם) **תורה** נתת
להם?". (כלומר, לא די מה שנתת להם? ומדוע צריכים ישראל לקבל גם את **התורה**?
אמר להם ה': "הרי נתתי להם (=לישראל) **דינים**". וצריכים אנו להבין את תשובת ה' למלאכים "הרי נתתי להם
דינים". וכי איזו תשובה יש כאן לדבריהם של המלאכים?

אומר על-כך ה"פניני קדם": המלאכים חשבו שהקב"ה נתן לישראל את ארץ ישראל מדין 'בר מצר, כיון שהארץ
קרובה למצרים. (דין "בר מצר": אדם המוכר בית או שדה, זכות קדימה היא לשכן הקרוב). אם כך, טענו המלאכים
לפני ה', מאותו דין של 'בר מצר' יש לנו זכות ראשונים לקבל את **התורה**, ועל-כן: "תנה הודך (=את **התורה**) על
השמים" (תהילים ח, ב) - תן לנו את **התורה** שהרי אנחנו, המלאכים, בשמים, נמצאים קרובים יותר לתורה!
ענה להם ה': "הרי נתתי להם (=לישראל) **דינים**!! ועל-כך מיד נסתמו טענות המלאכים. שכן, אמרו חז"ל (שבת י'):
"כל דין שדן דין אמת לאמיתו, אפילו שעה אחת, מעלה עליו הכתוב כאילו נעשה **שופר** להקדוש ברוך הוא במעשה
בראשית". והרי מעמדו של שופר הוא גדול יותר ממעמד 'בר מצר', ועל-כן מגיע לתת את **התורה** לישראל לפני
המלאכים. שהרי, הם שותפים לה' יתברך, ולשותף יש זכות על-פני שכן קרוב.
"ועשית עליו זר זהב סביב"

על פסוק זה אומרת הגמרא: (יומא עב): "אמר רבי יוחנן: שלשה זרים הם - של מזבח, של שלחן, ושל ארון. של מזבח -
זכה אהרן ונטלו. של שלחן - זכה דוד ונטלו. של **ארון** (=ה'רומו **לתורה**) - עדן הוא מנח, כל הרוצה לטול - יבא ויקח".
על המשמעות של **התורה**, ש"כל הרוצה לטול - יבא ויקח", מספר הרב שד"ל: בצעירותי, שוחח עמי זקן אחד על
אודות אחד מגדולי הרבנים שבדור, שהיה פוסק נודע לתהילה, ואמר לי: "יחדיו למדנו כשהיינו צעירים בישיבתו של
הגאון רבי הירש שלעז זצ"ל בעיר קראסון שבקייב. ושם היה עמנו נער אחד, שנפשו חשקה בתורה הקדושה. אולם,
מוחו של אותו נער היה אטום, ותפיסתו היתה איטית להחריד. והיה הנער מגע את כל בני הישיבה, ומבקש
שיסבירו לו כל פשט בכל סוגיה, בכל שאלה ובכל תשובה, עד שכלם נלאו (=התיאשו) ממנו. רק אני רחמתי עליו,
והייתי משיב לשאלותיו. אולם, סבל טרחתו היה ללא נשוא, שכן, בשאלותיו לא היה מניח לי ללמוד.

יום אחד פקעה סבלנותי, ובקשתי שיניח לי לנפשי. ראיתי איך אותו נער הולך ממני בפחי-נפש, ועל-כך ייסרוני
כליותי מאד. אולם, רציתי לראות מה יעשה אותו נער, ואל מי יגש. ואולם, כלם דחוהו מלפניהם. לאחר-מכן ראיתי
יושב בפינת בית המדרש, כפוף על ספר אחד. לא יכולתי להתאפק, וקרבתיו אליו בשקט, כדי לראות מה הוא לומד.
ואכן, ראיתי שסידורו פתוח בברכת "אחבה רבה", בכתוב: "ותן בלבנו בינה להבין ולהשכיל...". ושמעתי מתניח
באזניו מלים אלו, והבנתי שהוא מתחנן לפני בורא עולם, שיפקח את עיניו באור התורה, ולא יצטרך הוא לבריות.
נכמרו רחמי עליו, והושבתיו לצדי, שישאל כל חפצו. וסיים אותו הזקן: "אותו נער הוא אותו רב גאון, שפוסק הלכות!
איפה הוא ואיפה אני! (מובא בספר "לולי תורתך"). שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

בס"ד הַדָּף מוֹקֵדֵשׁ לְרִפּוּאֵת הָאֲחִים: חיים מיכאל שלמה בן מיכל, ורפאל יצחק אייזיק בן מיכל.

כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 16:41

"אֵל נָא רְפָא נָא (לָהֶם)..."

פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ: תְּרוּמָה

יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 17:51

©

עֲרַב שַׁבַּת ל' שֶׁבַע תַּשְׁע"ד (31.1.14)

(הוֹמָנִים לְפִי הַעִיר חִיפָה)

(moshe45@bezeqint.net ל שֶׁלַח הוֹדְעָה ל)

הַפְּטָרָה: "הַשָּׁמַיִם כְּסֵאֵי"

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"דַּבֵּר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ"

עַל הַפְּתוּב "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה", אוֹמֵר "בְּעַל הַטּוֹרִים", כִּי הַמְּלָה "תְּרוּמָה" הִיא אוֹתִיּוֹת "תּוֹרָה מ'", כְּדֵי לְרַמּוֹז לְנוֹ עַל הַתּוֹרָה, שְׁנַתְּנָה ל-מ' (40) יָמִים (נִתְּנָה לְמֹשֶׁה רַבְּנוֹ בְּמַתְּנָה לְאַחַר 40 יָמִים, שְׁפָהֶם הָיָה בְּשָׁמַיִם).

וְכֵן גַּם הַזֶּהר הַקְּדוּשׁ אוֹמֵר (קֶרַח קֶעֱט'): "תְּרוּמָה... תּוֹרָה מ'... תּוֹרָה דִּהֲתִיִּיבֶת (=תּוֹרָה שְׁנַתְּנָה) בְּאַרְבָּעִים יוֹם". וְצָרִיכִים אָנוּ לְהִבִּין, מָה הַקָּשֶׁר בֵּין הַפְּתוּב "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ", לְבֵין הַרְמָז שֶׁתְּרוּמָה הִיא אוֹתִיּוֹת תּוֹרָה מ'?

תַּחֲלִילָה נִקְדָּים לְהִבְיֵא מֵאֲמֵר תְּמוּזָה בְּגַמְרָא (נִדְרִים לַח'): "אֲמַר ר' יוֹחָנָן: בְּתַחֲלִילָה הָיָה מֹשֶׁה לוֹמֵד אֶת הַתּוֹרָה וּמְשַׁכְּחָה (=שׁוֹכַח אוֹתָהּ), עַד שְׁנַתְּנָה לוֹ בְּמַתְּנָה (מֵאֵת ה' יִתְבָּרֵךְ), שְׁנֵאֲמַר (שְׁמוֹת לֵא, יח'): 'וַיִּתֵּן אֵל מֹשֶׁה כְּכֹלְתּוֹ לְדַבֵּר אִתּוֹ בְּהַר סִינַי, שְׁנֵי לַחַת הָעֵדוּת'".

נִמְצָאוּ לְמִדֵּים מִכָּאן, שְׁבַמְשֻׁךְ כָּל אַרְבָּעִים הַיָּמִים שֶׁהָיָה מֹשֶׁה בְּשָׁמַיִם, הָיָה לוֹמֵד תּוֹרָה מִפִּי הַקַּב"ה, וְהָיָה מְשַׁכְּחָה (=שׁוֹכַח אוֹתָהּ), עַד שֶׁבִּסּוֹף אַרְבָּעִים הַיָּמִים, נָתַן לוֹ הַקַּב"ה אֶת הַתּוֹרָה בְּמַתְּנָה (לֵא אֶפְשָׁרוֹת לְשִׁכּוּחַ אוֹתָהּ).

תְּמָה עַל-כֵּן "הַאֲלֹשִׁיךְ" הַקְּדוּשׁ, בְּסִפְרוֹ "תּוֹרַת מֹשֶׁה" ("תְּרוּמָה"), וְשׁוֹאֵל: הֲלֹא בְּרוּר שֶׁהַקַּב"ה יָדַע מֵרֵאשִׁית שְׁמֹשֶׁה רַבְּנוֹ לֹא יוּכַל לְזַכּוֹר אֶת הַתּוֹרָה וַיִּשְׁכַּח אוֹתָהּ, אִם כֵּן, מָה רָאָה הַקַּב"ה לְלַמְּדוֹ אַרְבָּעִים יָמִים תּוֹרָה, שְׁאַחַר-כֵּן הָיָה מֹשֶׁה מְשַׁכְּחָה (=שׁוֹכַח אוֹתָהּ)?

וּכְפִי דְבָרָיו הַקְּדוּשִׁים: "וְרֵאוּ לְשֵׁים לֵב, הִיתְכֵּן שְׁמֹשֶׁה, אִישׁ הָאֱלֹהִים, יִשְׁכַּח מָה שְׁמַלְמְדוֹ הוּא יִתְבָּרֵךְ? וְעוֹד, כִּי מָה שֶׁעָשָׂה בְּסוֹף הָאַרְבָּעִים שְׁנַתְּנָה לוֹ (הַקַּב"ה לְמֹשֶׁה) בְּמַתְּנָה, לָמָּה לֹא עָשָׂה כֵּן (הַקַּב"ה) בְּיָמֵים הָרֵאשׁוֹנִים (לְתַת לוֹ אֶת הַתּוֹרָה בְּמַתְּנָה). וְאִם לֹא הָיָה אֶפְשָׁר לְמֹשֶׁה לְקַבְּלָהּ (=לְזַכּוֹר אֶת הַתּוֹרָה), עַד סוֹף הָאַרְבָּעִים, לָמָּה הָיָה מְלַמְּדוֹ בְּיָמֵים (ה') הָרֵאשׁוֹנִים?...".

אֲלֹא, מִבְּאֵר הַאֲלֹשִׁיךְ הַקְּדוּשׁ, שְׁמָה שְׁלַמְדוֹ הַקַּב"ה תּוֹרָה דּוֹקָא אַרְבָּעִים יָמִים הָיָה כְּדֵי לְזַכֵּךְ אֶת טְבַעוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, כְּדֵי שִׁיְהִי בְּבַחֲיִנַת יְצִירָה חֲדָשָׁה, שֶׁהָרִי יְצִירָה חֲדָשָׁה הִיא רַק לְאַחַר אַרְבָּעִים יוֹם, כְּפִי שְׁשִׁנְיָנוּ בְּגַמְרָא (בְּכוֹרוֹת) "(וְזֶמֶן/מְשֻׁךְ) יְצִירַת הוֹלֵד בְּאִשָּׁה אַרְבָּעִים יוֹם". וְלָכֵן, רַק לְאַחַר אַרְבָּעִים יָמִים שְׁכַבְרָה נִזְדַּכְּךְ טְבַעוֹ בְּבַחֲיִנַת יְצִירָה חֲדָשָׁה, הָיָה מוּכָן לְקַבֵּל מֹשֶׁה אֶת הַתּוֹרָה בְּמַתְּנָה שְׁלֹא תִשְׁתַּכַּח מִמֶּנּוּ.

עוֹד בִּיאוֹר נִפְלָא מְצִינוּ בְּ"עִיּוֹן יַעֲקֹב", שֶׁם הוּא כּוֹתֵב: "וְאֶפְשָׁר לוֹמֵר, (שְׁצָרִיךְ) לְלַמּוֹד מִמֶּנּוּ (ל) דּוֹרוֹת הַבָּאִים, שְׁ(אִם) לֹא יִגְעַתִּי וּמְצָאֵתִי - אֵל תְּאֲמִין, אֲלֹא יִגְעַתִּי וּמְצָאֵתִי - (תְּאֲמִין). שְׁהָרִי, מֹשֶׁה, אֲדוֹן הַנְּבִיאִים, לֹא זָכָה לְמַתְּנַת הַתּוֹרָה, עַד שִׁיִּגַע עֲצָמוֹ כָּל מ' (40) יוֹם בְּלִי אֲכִילָה וְשִׁתְיָה. וְאִזּוֹ מְצָא טוֹב' - זֶה תּוֹרָה, שְׁנַתְּנָה לוֹ בְּמַתְּנָה".

דְּהִינּוּ, אוֹמֵר ה' "עִיּוֹן יַעֲקֹב": "יִגְעַת וּמְצָאֵת - תְּאֲמִין", הִנֵּה מֹשֶׁה, אֲדוֹן הַנְּבִיאִים, לֹא זָכָה לְמַתְּנַת הַתּוֹרָה עַד שִׁיִּגַע בָּהּ בְּעֲצָמוֹ כָּל אַרְבָּעִים הַיָּמִים בְּלִי אֲכִילָה וְשִׁתְיָה, וְרַק אִזּוֹ מְצָא לְקַח טוֹב, זֶה הַתּוֹרָה שְׁנַתְּנָה לוֹ בְּמַתְּנָה. וְאִם כֵּן, אִם מֹשֶׁה רַבְּנוֹ לֹא הָיָה יָכוֹל לְהַשִּׁיג אֶת הַתּוֹרָה. אֲלֹא, רַק אַחֲרֵי שְׁנַתְּיִגַע בָּהּ, וְרַק אִזּוֹ נִתְּנָה לוֹ בְּמַתְּנָה, קָל וְחֹמֵר לְשִׁאֵר בְּנֵי הָאָדָם, וְהָיָה מִי שִׁיְהִי, שְׁלֹא יוּכַל לְהַשִּׁיג אֶת הַתּוֹרָה בְּלִי יִגְעָה.

וַיֵּשׁ לְנוֹ כָּאֵן גַּם מִסֵּר, הָרִי מֹשֶׁה רַבְּנוֹ זָכָה בְּתּוֹרָה רַק בְּגִלְלָה שֶׁהַקַּב"ה נָתַן לוֹ אוֹתָהּ בְּמַתְּנָה. אִם כֵּן נִמְצָא, שְׁכָל אָדָם שִׁיתְאֲמִין וְיִתְיַגַע בְּתּוֹרָה, יוּכַל גַּם הוּא לְזַכּוֹת בָּהּ, עַל-יְדֵי כֵּן שֶׁהַקַּב"ה יָתַן לוֹ אוֹתָהּ בְּמַתְּנָה.

כְּדַרְכָּהּ שֶׁל תּוֹרָה, הַנִּדְרָשֶׁת בְּשִׁבְעִים פָּנִים, נִרְאָה לְבָאָר עֲנִין זֶה (שְׁמֹשֶׁה הָיָה לוֹמֵד אֶת הַתּוֹרָה מִפִּי הַגְּבוּרָה, וְהָיָה מְשַׁכְּחָה), עַל-פִּי מָה שְׁכַתֵּב ה' חֲתָם סוֹפֵר" (דְּרָשׁוֹת חֶלֶק ב', דף תו'): "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי". פֶּה גִרְמָז מָה שְׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ וְצ"ל (וּיק"ר כב', א'), שְׁבָאוֹתָן מ' (40) יָמִים, נִיתַן לְמֹשֶׁה רַבְּנוֹ ע"ה

כָּל מָה שֶׁתְּלַמֵּיד וְתִיק עֲתִיד לְחַדֵּשׁ, וְהִינּוּ (רַק) בְּעוֹסֵק בְּתוֹרָה לְשִׁמָּה, (שְׂאֵז) זוֹכֵה (הוּא) לְכוֹן חֶלְקוֹ שְׁנִיתָן לְנִשְׁמָתוֹ בְּסִינֵי... (וְזוֹהוּ) 'וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה' – תּוֹרָה מ' מֵאֵת כָּל אִישׁ, כִּי כָל (אִישׁ) הָעוֹסֵק בְּתוֹרָה מִצְלִיחַ...".

נִמְצְאוּ לְמִדֵּים מְדַבְּרֵי ה' חֲתָם סוֹפֵר" יְסוּד גְּדוֹל, שֶׁבְּאוֹתָם אַרְבָּעִים יָמִים שֶׁשָּׁהָה מִשָּׁה רַבְּנוּ בְּשָׂמִים, מָסַר לוֹ הַקֵּב"ה כָּל מָה שֶׁתְּלַמֵּיד וְתִיק עֲתִיד לְחַדֵּשׁ, וּבְזֶה מְפָרֵשׁ ה' חֲתָם סוֹפֵר" אֵת הַפְּתוּב: "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה" – תְּרוּמָה, אוֹתוֹת תּוֹרָה מ', לְרִמּוֹז שֶׁהַקֵּב"ה נָתַן אֵת הַתּוֹרָה לְמִשָּׁה ל–מ' (40=) יָמִים, כְּדֵי לְגַלוֹת לוֹ כָּל מָה שֶׁתְּלַמֵּיד וְתִיק עֲתִיד לְחַדֵּשׁ, וְזוֹהוּ שְׁכַתוֹב "מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ תִקְחוּ אֵת תְּרוּמָתִי (=תּוֹרָתִי)". דְּהִינּוּ, כָּל אִישׁ צָרִיךְ לְגַלוֹת אֵת חֶלְקוֹ תּוֹרָתוֹ לְמִשָּׁה ל–מ' (40=) יָמִים. (עַל פִּי "אוֹרֵה שֶׁל תּוֹרָה" לְהַרְה"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן) "דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה"

עַל הַפְּתוּב כָּאֵן פֶּרֶשׁ רַש"י זצ"ל בְּלִשׁוֹן קוֹדְשׁוֹ: "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה" – לִי לְשָׁמִי". וְצָרִיכִים אָנוּ לְהַבִּין אֵת כּוֹנֵת רַש"י "לִי לְשָׁמִי" – לְאִיזָה שֵׁם מִתְכוּן רַש"י?

יִתְכַן לְבַאֵר אֵת כּוֹנֵת רַש"י עַל-פִּי הַמְּבוֹאֵר בְּכַתְבֵי הָאֵרִיז"ל בְּ"לְקוּטֵי תּוֹרָה" (יִשְׁעִיהוּ לְב, יז), כִּי בַעַת נְתִיבַת הַצְּדָקָה לְעָנִי, צָרִיךְ לִיחַד אֵת אַרְבַּע אוֹתוֹת שֵׁם ה' יִתְבָּרַךְ (=י-ה-ו-ה) כֶּף: צוֹרֵת הַמְּטַבֵּעַ הַעֲגוּלָה (שְׁנוֹתָנִים לְעָנִי) הִיא כְּנֶגֶד הָאוֹת י' שֶׁל שֵׁם ה' (=י-ה-ו-ה). ה' (=חֲמִשׁ) הָאֲצַבְעוֹת שֶׁל הַנּוֹתָן הֵן כְּנֶגֶד ה' רִאשׁוֹנָה שֶׁל שֵׁם הַקֵּב"ה (=י-ה-ו-ה). הַזְּרוּעַ הַפְּשׁוּטָה שֶׁל הַנּוֹתָן הִיא כְּנֶגֶד הָאוֹת ו' (=י-ה-ו-ה), וְ-ה' (=חֲמִשׁ) הָאֲצַבְעוֹת שֶׁל הַמְּקַבֵּל (=הַעָנִי) הֵן כְּנֶגֶד ה-ה' הַשְּׁנִיָּה שֶׁל שֵׁם ה' (=י-ה-ו-ה). וְהֵרִי קִבְּלָנוּ אֵת אַרְבַּע אוֹתוֹת שֵׁם ה' (=י-ה-ו-ה), שְׁצָרִיךְ לִיחַד וּלְכוֹן בְּהֵן בַּעַת נְתִיבַת הַצְּדָקָה. וְזוֹהוּ מָה שְׁכַתוֹב: "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ, וּפֶרֶשׁ כְּאֹמֹר רַש"י: "לִי לְשָׁמִי". כְּלוֹמֵר, בְּשַׁעַת נְתִיבַת הַצְּדָקָה צָרִיךְ לְכוֹן לְשִׁמּוֹ שֶׁל הַקֵּב"ה – עַל אַרְבַּע הָאוֹתוֹת (=י-ה-ו-ה).

וְעַל-כֶּף, אוֹמֵר הַחִיד"א, רוֹמֵז הַפְּתוּב בְּמִשְׁלֵי (כב, ב): "עֲשִׂיר וָרֶשׁ נִפְגְּשׁוּ עֲשֵׂה כֶּלֶם י-ה-ו-ה". כְּלוֹמֵר, הַקֵּב"ה מְסוּבֵב כֶּף שֶׁהָעֲשִׂיר וְהָרֶשׁ יִפְגְּשׁוּ, כְּדֵי שֶׁהָעֲשִׂיר יִתֵּן צְדָקָה לְעָנִי, וְכֵן יִיחַד אֵת אַרְבַּע אוֹתוֹת שֵׁם ה', וְזוֹהוּ "עֲשֵׂה כֶּלֶם י-ה-ו-ה" – עַל-יְדֵי מִצְוֹת הַצְּדָקָה מִיַּחְדִּים שְׁנִיָּהֵם אֵת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ – י-ה-ו-ה. "דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ"

בְּאַחַת הַפְּעָמִים בְּהֵן הִגִּיעַ ר' יִשְׂרָאֵל מְרוֹז'יִן לְבֵיתוֹ שֶׁל עֲשִׂיר פְּלוֹנִי, יַחַד עִם תְּלַמִּידָיו, הִתְרַגְּזוּ הָעֲשִׂיר עַל הַתְּלַמִּידִים, כִּינּוֹן שֶׁהַשְּׂטִיחִים הִיקָרִים לוֹכְלְכוּ מִהַבּוֹץ שֶׁבִּנְעֻלֵיהֶם. כְּשֶׁרָאָה זֹאת

ר' יִשְׂרָאֵל, פָּתַח וְסָפַר אֵת הַמַּעֲשֵׂה הַבַּי: בְּכַפֵּר אֶחָד הַתְּגוֹרֵר עָנִי, אֵב לְשִׁמּוֹנָה יְלָדִים. וְהִנֵּה, כְּאֲשֶׁר חָג הַפֶּסַח הִתְקַרַּב, וְלֹא הִיְתָה בֵּידוֹ פְּרוּטָה לְהוֹצֵאוֹת הַחֵג, רָתַם אֵת סוּסוֹ לְעֵגְלָה, וְנָסַע לְעִיר הַסְּמוּכָה, כְּדֵי לְהוֹבִיל עֲצִים לְבֵתֵי יְהוּדִים. כְּשֶׁרָאָה שֶׁהַרוּחַ מְסַפֵּיק בְּכַדֵי לְקִנּוֹת מִצְוֹת, יִין וְשֶׁאֵר צוֹרְפֵי הַחֵג, פָּנָה עִם סוּסוֹ לְדֶרֶךְ הַמּוֹבִילָה בְּחִזְרוֹ לְבֵיתוֹ. הִיָּה זֶה יוֹם גְּשׁוּם, וְהַדְּרָךְ הִיְתָה קָשָׁה. אוּלָם, לְבוֹ הִיָּה מְלֵא שְׂמֵחָה עַל-כֶּף שִׁיזְכָּה לְקַיֵּם אֵת הַפֶּסַח כְּרִאוּי. לְפָתַע, שָׁקְעוּ גִלְגְּלֵי עֵגְלָתוֹ בְּבוֹץ הָעֵמּוּק, וְאֵף שָׁקְעוּ רַגְלֵי סוּסוֹ, כֶּף שֶׁלֹּא יָכוֹל הִיָּה לְהַמְשִׁיךְ בְּדֶרֶפוֹ. יָרַד הָעָנִי מִהָעֵגְלָה, וְנִסָּה לְדַחֹף אוֹתָהּ הַחוּצָה, אֵךְ לִשְׂוֹא. אוֹ אֵז, נִכְמְרוּ רַחֲמָיו עַל עֲצָמוֹ וְעַל בְּהֵמָתוֹ, וְהוּא פָּרַץ בְּכִי מֵר. בְּאוֹתוֹ רָגַע עֲבָרָה מְרַכְבָּה הִרְתוּמָה לְשִׁלְשָׁה סוּסִים, וּבְתוֹכָהּ יְהוּדֵי עֲשִׂיר. הָעֲשִׂיר, שֶׁשָּׁמַע קוֹל בְּכִי, הִצִּיץ מִחִלּוֹן מְרַכְבָּתוֹ, וְרָאָה אֶדָם שָׁקוּעַ בְּבוֹץ וּבּוֹכָה, נִחְלָץ לְעִזְרוֹתוֹ, רָתַם אֵת סוּסָיו לְעֵגְלָתוֹ הַדְּלָה, וּבְכֶף חִלָּץ אוֹתָהּ מִהַבּוֹץ. הוֹדָה הַכְּפָרִי לְעֲשִׂיר, וְזוֹה הַתְּעַקֵּשׁ לְלוֹוֹתוֹ עַד לְבֵיתוֹ. כְּשֶׁנִּכְנַס הָעֲשִׂיר לְבֵיתוֹ שֶׁל הַכְּפָרִי, וְרָאָה אֵת מִשְׁפַּחְתּוֹ הַבְּרוּכָה, וְאֵת גְּדֵל הָעוֹנֵי שְׁשֻׁרָר שֵׁם, מִיַּד הוֹצִיא סָכוּם כֶּסֶף גְּדוֹל, נָתַן לוֹ עֲבוֹר צוֹרְפֵי הַחֵג, וְכֵן נִפְרַד מִמֶּנּוּ לְשָׁלוֹם.

לְיָמִים, נִפְטָר אוֹתוֹ עֲשִׂיר. וְכִינּוֹן שֶׁעֲבַר עֲבִירוֹת רַבּוֹת, נִגְזַר דִּינּוֹ לְלַכֵּת לְגִיְהוֹנִים. בְּאוֹתוֹ הִרְגַע הוֹפִיעַ מִלְּאֵךְ לְפָנֵי בֵּית-דִין שֶׁל מַעֲלָה, וְאָמַר: לֹא יִתְכַן שְׂאִישׁ זֶה יִהְיֶה כְּלוֹ חֵיב! הֲלֹא הוּא עֲשָׂה מַעֲשֵׂה טוֹב בְּחַיָּיו – חִלָּץ יְהוּדֵי מִן הַבּוֹץ, וְהִצִּיל אֵת הַנְּפִשׁוֹת שֶׁל יְהוּדֵי זֶה וּמִשְׁפַּחְתּוֹ מִחֶרֶפֶת רָעַב. וְהֵרִי "כָּל הַמְּקִיִּם נִפְשׁ אַחַת מִיִּשְׂרָאֵל – כְּאִילוֹ קִיִּם עוֹלָם וּמְלוֹאוֹ". מִיַּד צוּה בֵּית הַדִּין פַּעַם נוֹסַפֵּת לְשִׁים עַל כֶּף הַמַּאֲזוּנִים אֵת כָּל הַמִּצְוֹת שֶׁעֲשָׂה, וְעַל הַכֶּף הַשְּׁנִיָּה אֵת חֲטָאוֹ. אֵךְ עֲדִין הֵיוּ הַחוֹבוֹת כְּבִדִים יוֹתֵר... מָה עֲשֵׂה הַמְּלֹאֵךְ? רֵץ לְאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁבוֹ שָׁקְעָה הָעֵגְלָה שֶׁל הַכְּפָרִי בְּבוֹץ, נִטַל מִעֵט מִהֶרְפֶּשׁ, וְשֵׁם אוֹתוֹ עַל כֶּף הַמַּאֲזוּנִים. מִיַּד הִכְרִיעוּ מִצְוֹתָיו שֶׁל הָעֲשִׂיר, וְהוּא יָצָא זָכַאי בְּדִין.

רוֹאָה אֵתָהּ – סִים רַבִּי יִשְׂרָאֵל מְרוֹז'יִן אֵת דְּבָרָיו – אוֹתוֹ עֲשִׂיר יָדַע מָה הָעֵרֶף הָאֲמִיתִי שֶׁל הָעוֹשֵׁר וְהֶרְכוּשׁ, שְׂאִינוּ, אֵלֹא כְּלִי וְאֲמָצֵי בְּעוֹלָם הַזֶּה לְעֲשִׂית חֲסִדִים. כְּשֶׁשָּׁמַע הָעֲשִׂיר אֵת הַסִּפּוּר, וְאֵת דְּבָרָיו הַנוֹקְבִים שֶׁל הָרַב, בִּקֵּשׁ סְלִיחָה וּמְחִילָה, וְהַבְּטִיחַ שֶׁמַּעֲתָהּ וְהִלָּאָה לֹא יִקְפִיד עוֹד עַל חֲסִידָיו.

שְׁבַת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! נָא לְשִׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!

בס"ד הַדָּף מוֹקְדָשׁ לְרִפּוּאֵת הָאָחִים: חיים מיכאל שלמה בן מיכל, ורפאל יצחק אייזיק בן מיכל.

כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 16:41

"אֵל נָא רְפָא נָא (לָהֶם)..."

פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ: תְּרוּמָה

יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 17:51

©

עֵרַב שַׁבַּת ל' שֶׁבַע תַּשְׁע"ד (31.1.14)

(הזמנים לפי העיר חיפה)

(moshe45@bezeqint.net ל שלח הודעה ל)

הַפְּטָרָה: "הַשָּׁמַיִם כְּסֵאֵי" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשֹׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם" (כה' ה')

עַל הַפְּתוּב "וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשֹׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם", אוֹמְרִים חו"ל בְּמִדְרָשׁ (תני דבי אליהו יז): "כִּיִּן שֶׁקָּבְלוּ יִשְׂרָאֵל עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם בְּשִׁמְחָה, וְאָמְרוּ 'כֹּל אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע', מִיַּד אָמַר הַקַּב"ה לְמֹשֶׁה, שִׂיאֹמַר לְיִשְׂרָאֵל שִׁיעֲשׂוּ לוֹ מִשְׁכָּן, שֶׁנֶּאֱמַר: 'דִּבֶּר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל... וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשֹׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם'."

וְצָרִיכִים אָנוּ לְהַבִּין מִדְרָשׁ זֶה. וְכִי מָה הַקָּשֶׁר בֵּין מָה שֶׁקָּבְלוּ יִשְׂרָאֵל אֶת הַתּוֹרָה וְאָמְרוּ "נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע", לְבֵין מִצְוֹת בְּנֵי־בֵית הַמִּקְדָּשׁ ("וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשֹׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם")?

אוֹמְרִים עַל-כֵּן חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל: הִנֵּה, יָדוּעַ שֶׁבְּמַעֲמַד הָרַסְיָנִי קָדַשׁ הַקַּב"ה אֶת יִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי שְׁנַתָּן לָהֶם אֶת הַתּוֹרָה. וְלָכֵן, כְּמוֹ שֶׁהִחָתֵן אוֹמַר לְכֹלָה: "הֲרִי אֶת מִקְדָּשְׁתְּ לִי", כֵּן אָמַר הַקַּב"ה לְיִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמַד הַנִּבְחָר: "וְהִייתֶם לִי סִגְלָה (=מִיּוֹחָדִים) מִכָּל הָעַמִּים" (וְכֵן: "וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְלַכַת כְּהֻנִּים וְגוֹי קְדוֹשׁ"). וְכְמוֹ שֶׁהִחָתֵן מִתִּיחַד עִם הַכֹּלָה לְאַחַר הַחֻפָּה בְּבֵית אֶחָד, כֵּן רָצָה הַקַּב"ה לְהִתִּיחַד עִם יִשְׂרָאֵל בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, וְלְהַשְׁרוֹת אֶת שְׁכִינָתוֹ עֲלֵיהֶם.

וְלִפִּי זֶה מְבוֹאֶרֶת הַיֵּטֵב כּוֹנֵת הַמִּדְרָשׁ: "כִּיִּן שֶׁקָּבְלוּ יִשְׂרָאֵל עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם בְּשִׁמְחָה, וְאָמְרוּ 'כֹּל אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע' – נִמְצָא, שִׁישְׂרָאֵל קָבְלוּ בְּרָצוֹן אֶת הַקִּידוּשִׁין שֶׁל הַקַּב"ה, וְנִתְקַדְּשׁוּ כְּבִיכּוֹל אֵלָיו, יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ. וְלָכֵן "מִיַּד אָמַר הַקַּב"ה לְמֹשֶׁה, שִׂיאֹמַר לְיִשְׂרָאֵל שִׁיעֲשׂוּ לוֹ מִשְׁכָּן, שֶׁנֶּאֱמַר 'דִּבֶּר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל... וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשֹׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם'. שֶׁכֵּן, הַקַּב"ה (=הַחָתֵן) רָצָה לְהַשְׁלִים אֶת הַיִּיחּוּד עִם כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל (=הַכֹּלָה) בְּבֵית אֶחָד (=בֵּית הַמִּקְדָּשׁ), כְּדִי לְהַשְׁפִּיעַ עַל כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל (=הַכֹּלָה) אֶת שְׁכִינָתוֹ. (עַל פִּי "אוֹרֵה שֶׁל תּוֹרָה" לְהַרְה"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

"כִּי מְגֵרְעוֹת נָתַן לְבֵית סָבִיב חוּצָה, לְבִלְתִּי אַחֲזוּ בְּקִירוֹת הַבַּיִת" (מתוך ההפטרָה)

אָמְרוּ חו"ל (וּלְקוֹט שְׁמַעוֹנֵי שְׁמוֹת כַּה' רַמז'): "כָּל מְקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר (בו) 'לִי' – קָיָם לְעוֹלָם וְלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים". אַחַת הַדּוּגְמָאוֹת שֶׁמְבִיאִים חו"ל הִיא הַמִּשְׁכָּן וְהַמִּקְדָּשׁ, שֶׁעֲלִיו נֶאֱמַר "וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ", וְעֲלִיו אוֹמְרִים חו"ל: אֵינּוּ זֶה (הַמִּקְדָּשׁ) לְעוֹלָם – לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא לְעוֹלָם הַבָּא". וְאִם כֵּן, נִשְׁאַלֶת הַשְּׁאֵלָה: הֲרִי לְצַעֲרֵנוּ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ נִחְרַב, וְאִיךָ אֶפְשֶׁר לֹאמַר עַל הַמִּקְדָּשׁ שֶׁהוּא "אֵינּוּ זֶה לְעוֹלָם"?

כְּדִי לְבַאֵר זֹאת, אָנוּ צָרִיכִים לְהַבִּין קוֹדֵם אֶת הַפְּתוּב: "וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ, וְשֹׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם". שֶׁהֲרִי, לְכַאוֹרָה, חֲסֵרָה בְּפְתוּב כָּאֵן הַמִּלָּה "בַּיִת", שֶׁכֵּן הִיָּה רְאוּי לֹאמַר "וַעֲשׂוּ לִי בַיִת מִקְדָּשׁ, וְשֹׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם".

נִקְדִּים לְבַאֵר אֶת קוּשִׁיַת הַ"אֱלֹשִׁיךְ" הַקְּדוֹשׁ, עַל אוֹתוֹ הַפְּתוּב: "וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ, וְשֹׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם", שֶׁהֲרִי הִיָּה רְאוּי לֹאמַר: "וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ, וְשֹׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם" – בְּלִשׁוֹן יְחִיד, וְלֹא "בְּתוֹכְכֶם" בְּלִשׁוֹן רַבִּים.

אֵלָּא, אוֹמַר הַ"אֱלֹשִׁיךְ" הַקְּדוֹשׁ, הַקַּב"ה רָצָה לְלַמְּדֵנוּ שֶׁתְּכַלִּית בְּנֵי־בֵית הַמִּקְדָּשׁ הוּא, שִׁישְׂרָה הַקַּב"ה אֶת שְׁכִינָתוֹ בְּתוֹךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל. לָכֵן צִוָּה הַקַּב"ה: "וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ" – אֲבָל הַתְּכַלִּית הִיא: "וְשֹׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם" – בְּתוֹךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל.

וְלִפִּי זֶה בְּרוּר, שֶׁהַשְּׂרָאֵת הַשְּׁכִינָה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, הִיָּתָה תּוֹצְאָה שֶׁל הַשְּׂרָאֵת הַשְּׁכִינָה עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כִּיִּן שֶׁמֵּהֶם נִמְשָׁכָה הַקְּדוּשָׁה וְהַשְּׂרָאֵת הַשְּׁכִינָה לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ. וְלָכֵן, כְּאֲשֶׁר יִשְׂרָאֵל חָטְאוּ, הִסְתַּלְּקָה הַשְּׁכִינָה מֵהֶם, וְגַם מִבֵּית הַמִּקְדָּשׁ, מִמִּילָא נִחְרַב הוּא. וְלִפִּי זֶה מוּבָן מְדוּעַ לֹא כְּתוּב: "וַעֲשׂוּ לִי בַיִת מִקְדָּשׁ", אֵלָּא "וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ" – כְּדִי לְרַמּוֹז לָנוּ, שֶׁאֵין הַתְּכַלִּית בְּבֵינֵינוּ שֶׁל בַּיִת, אֵלָּא עֵיקַר הַתְּכַלִּית הוּא מִקְדָּשׁ בְּלִבּוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל.

נִמְצָא, אֲפּוֹא, שֶׁהַסִּיבָה שֶׁחֲסֵרָה הַמִּלָּה "בַּיִת" בְּפִסּוּק "וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ" הִיא כְּדִי לְהוֹרֹת שֶׁהַבַּיִת, הַעֲשׂוּי מֵעֲצִים וּמֵאֲבָנִים, אֵינְנוּ הָעֵיקַר – אֵלָּא הָעֵיקַר הוּא הַשְּׂרָאֵת הַקְּדוּשָׁה בְּתוֹךְ הָאָדָם עֲצָמוֹ.

וְלִפִּי זֶה מְבוֹאֶר עַל פִּי הַסוּד, מָה שֶׁכְּתוּב בְּהַפְּטָרַת פְּרִשְׁת "תְּרוּמָה": "כִּי מְגֵרְעוֹת נָתַן לְבֵית סָבִיב חוּצָה, לְבִלְתִּי

אָחוּז בְּקִירוֹת הַבַּיִת". "כִּי מִגְרָעוֹת נִתַּן לְבַיִת" – הַקֵּב"ה גָּרַע (=הִחְסִיר) אֶת הַמֶּלֶךְ "בַּיִת" בְּצִוּוֵי "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ", כְּדֵי לְהוֹרוֹת לָנוּ "לְבִלְתֵּי אָחוּז בְּקִירוֹת הַבַּיִת" – שְׂאִין הַתְּכֵלִית "בְּקִירוֹת הַבַּיִת" – בְּבַיִת שֶׁל עֲצִים וְאַבְנִים, אֲלָא הַתְּכֵלִית הָאֲמִיתִית הִיא לְהִשְׁרוֹת אֶת הַשְּׂכִינָה בְּתוֹךְ לְבוֹ שֶׁל כָּל אָדָם וְאָדָם מִיִּשְׂרָאֵל. לְפִי זֶה, מִתְיַשְׁבֵּת גַּם הַקּוֹשֶׁיָה שֶׁל חוֹ"ל, שְׂאֲמָרוֹ: "כָּל מְקוֹם שֶׁנֶּאֱמָר (בו) 'לִי' – קָיָם לְעוֹלָם וְלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים", וּפְיֹן שֶׁנֶּאֱמָר "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ", לְכֵן (בַּיִת הַמִּקְדָּשׁ) אֵינוֹ זֶה לְעוֹלָם – לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא לְעוֹלָם הַבָּא". וְהָרִי לְצַעֲרָנוּ בַּיִת הַמִּקְדָּשׁ נִחְרַב, וְאִיךְ אֲפֹשֶׁר לומר עַל הַמִּקְדָּשׁ שֶׁהוּא "אֵינוֹ זֶה לְעוֹלָם"? אַךְ לְפִי הָאֲמוּרָה, מוֹבֵן הַדְּבָר, שֶׁכֵּן הַצִּוּוֵי "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ" – מְכוּן לְכָל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל, שֶׁיַּעֲשֶׂה עֲצֻמוֹ מִקְדָּשׁ לְהִשְׁרָאֵת הַשְּׂכִינָה, וְהָרִי עִם יִשְׂרָאֵל קָיָם לְעוֹלָם, וְאֲפִילוֹ שֶׁחָרַב בַּיִת הַמִּקְדָּשׁ, נִמְצְאָת הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה בְּלִבָּם שֶׁל הַצַּדִּיקִים שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר, "לְעוֹלָם וְלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים". (עַל פִּי "אוֹרֵה שֶׁל תּוֹרָה" לְהַרָה"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן) "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה, מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי"

אוֹמֵר הַ"פְּתוּחֵי חוֹתָם", שֶׁפְּסוּקָה זֶה יֵשׁ לְפָרֵשׁ עַל דְּרֹךְ הַרְמוֹז, שֶׁהַכּוֹנֵה כָּאֵן הִיא עַל הַתְּפִלָּה, כִּי יְדוּעַ שְׂעִיקָה הַתְּפִלָּה הִיא בְּלִב, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "וְלַעֲבָדוֹ בְּכָל לְבַבְכֶם", וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ: אֵיזוּהִי עֲבוּדָה, שֶׁהִיא תְלוּיָה בְּלִב? – זֶה תְּפִלָּה, שֶׁצָּרִיךְ כּוֹנֵן הַלֵּב בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה. שְׂאֵם אֵין הָאָדָם מְכוּן לְבוֹ בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, אֲלָא רַק מוֹצִיא הַמְּלִים מִפִּיו, וְלְבוֹ אֵינוֹ עִמוֹ – אֵין תְּפִלָּתוֹ מִתְקַבֵּלָת, פְּיֹן שֶׁהַתְּפִלָּה מוֹרְכֶבֶת מִמְּלִים קְדוּשׁוֹת, וְהַמְּלִים הִלְלוּ עוֹלוֹת לְשָׁמַי מְרוּמִים, וּמַעֲלוֹת אֶת הַשְּׂכִינָה מֵעֵלָה מַעֲלָה, וְלֹא שֶׁיֵּךְ שֶׁתַּעֲשֶׂה הַפְּעוּלָה הַזֹּאת לְלֹא כּוֹנֵן הַלֵּב כְּרָאוּי. וְזֶהוּ שְׂאֲמָר הַכְּתוּב: "מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ". דְּהֵינּוּ, כָּל מִי שֶׁמְכוּן לְבוֹ כְּרָאוּי בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, מִמְּנוּ "תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי", דְּהֵינּוּ, מִמְּנוּ תִּקְבְּלוּ אֶת תְּפִלָּתוֹ. וְכִי שְׂאֵינוֹ מְכוּן אֶת לְבוֹ, וְהַדְּבָרִים וְהַמְּלִים שֶׁהוּא מוֹצִיא בְּתְפִלָּתוֹ, הֵם רַק מֵהַשָּׁפָה וְלִחוּץ – אֵל תִּקְבְּלוּ אֶת תְּפִלָּתוֹ. "הַרוּצָה שֶׁיִּתְקַיְמוּ נְכֹסָיו, יִטַע בְּהֶם אֲדָר..."

וַיֵּשׁ לְהוֹסִיף עַל מַעֲלַת הַחֵדֶשׁ אֲדָר מֶה שֶׁמְצִינוּ בְּגִמְרָא (בִּיצֵה טו'): "אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן מִשׁוּם רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן: הַרוּצָה שֶׁיִּתְקַיְמוּ נְכֹסָיו, יִטַע בְּהֶם אֲדָר, שֶׁנֶּאֱמָר (תְּהִלִּים צג'): 'אֲדִיר בְּמָרוֹם ה'". וְצָרִיכִים אָנוּ לְהַבִּין, מֶהִי כּוֹנֵן רַבּוֹתֵינוּ בְּאוֹמְרָם "יִטַע בְּהֶם אֲדָר"? וְכֵן, מֶה הַקֶּשֶׁר בֵּין חֵדֶשׁ אֲדָר לְבֵין הַפְּסוּקָה: "אֲדִיר בְּמָרוֹם ה'?"

אוֹמֵר עַל-כֵּן הַרָה"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן: הֵנָּה, כְּתוּב בְּ"עֲרוּגַת הַבְּשָׁם" (פֶּרֶשׁת מִשְׁפָּטִים): אֲדָר הוּא אוֹתִיוֹת "אֶלֶף דָּלֵת רִישׁ". וְכוֹנֵן הַכְּתוּב הִיא, שֶׁ"אֶלֶף" הוּא לְשׁוֹן אֵילוּף וְלִימוּד, וְ"דָּלֵת רִישׁ" הֵם לְשׁוֹן דָּל וְרִשׁ. וְלִכֵּן, צָרִיךְ כָּל אָדָם לְלַמּוֹד וְלַהֲחֲזִיק עֲצֻמוֹ שֶׁהוּא בְּבַחֲיַנַּת "דָּלֵת רִישׁ" – "דָּל וְרִשׁ" (כְּמוֹ שְׂאֵנוּ אוֹמְרִים בְּסִלְיָחוֹת: "כְּדָלִים וְכַרְשִׁים דְּפָקְנוּ דָּלְתֵיךְ"). וְאֵם יָדַע זֹאת הָאָדָם נֶאֱמָנָה, שֶׁהוּא בְּבַחֲיַנַּת דָּל וְרִשׁ, שְׂאֵינוֹ רָאוּי לְכָלוּם, וְרַק הַקֵּב"ה, בְּרוּב רַחֲמָיו וְחֶסְדָּיו מְשַׁפֵּיעַ לוֹ מְטוֹבוֹ, בְּבַחֲיַנַּת מִתְּנַת חֵינֶם, אֲזַ בּוֹדָאֵי שִׁיזְכָּה שִׁיִּתְקַיְמוּ נְכֹסָיו. וְזֶהוּ מֶה שְׂאֲמָרוּ חוֹ"ל, בְּמַתְק לְשׁוֹנֵם: "הַרוּצָה שֶׁיִּתְקַיְמוּ נְכֹסָיו, יִטַע בְּהֶם אֲדָר". "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה"

בְּעֵירָה סַאסוּב שֶׁבְּגַאֲלִיצִיָה, נִתְפָּרְסָם לְגַנְאֵי אַחַד מֵעֲשִׂירֵי הַמְּקוֹם, שֶׁהִיָּה מְסַרְב לְתֵרוֹם לְכָל דְּבָר שֶׁבְּצַדִּיקָה, וְאֲפִילוֹ מִמְצוּה גְדוֹלָה כְּפִדְיוֹן שְׁבוּיִים הִיָּה מִדִּיר עֲצֻמוֹ בְּתֵרוּצִים שׁוֹנִים וּמְשׁוֹנִים. כְּשֶׁנּוֹדַע לְרַבִּי מִשֶּׁה לִיב מִסַּאסוּב עַל הַתְּנַהֲגוֹתוֹ הַבְּלָתִי נִסְבֵּלָת שֶׁל הַגְּבִיר הַקְּמָצָן, הוֹרָה לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמוֹ, שֶׁיִּזְמִינוּ אֵלָיו אֶת הָאִישׁ בְּלֹא דִיחוּי. הַחֲסִידִים עָשׂוּ כְּדָבָר רַבָּם וְהִבִּיאוּ בְּדַחֲפּוֹת אֶת הַגְּבִיר הַקְּמָצָן לְבֵיתוֹ שֶׁל רַבִּי מִשֶּׁה לִיב. לְאַחַר פְּרִיסַת שְׁלוֹם קֶצֶרָה, קָם הַצַּדִּיק מִכְּסָאוֹ, וְהוֹצִיא מֵאֶחָד הָאֲרוֹנוֹת רֵאִי קָטָן. מִיָּד רָכַן לְעֵבֶר הָאוֹרֵחַ וְהִצִּיג אֶת הָרֵאִי הַנוֹצֵץ לְפָנָי עֵינָיו. "אֵת מִי אַתָּה רוֹאֵה בְּרֵאִי שְׁבִידִי?" – שָׂאֵל רַבִּי מִשֶּׁה לִיב אֶת הַגְּבִיר הַנְּדָהֶם. "אֵת עֲצָמֵי אֲנִי רוֹאֵה כָּאֵן, רַבִּי" – הִשִּׁיב הַגְּבִיר בְּמִבּוֹכָה. "הַבֵּט נָא מֵהַחֲלוֹן הַחוּצָה, וְאָמַר לִי: אֵת מִי רוֹאוֹת עֵינֶיךָ עַכְשָׁיו?"

"הַנְּנִי רוֹאֵה אֲנָשִׁים, הָעוֹבְרִים בְּרַחוּב אָנָה וְאָנָה" – קָרָא הַגְּבִיר, וְכָלוּ הִיָּה אָחוּז הַשְּׁתוּמָמוֹת וּפְלִיאָה נּוֹכַח שְׂאֵלוֹתָיו שֶׁל הַצַּדִּיק. גָּחַן רַבִּי מִשֶּׁה לִיב לְעֵבֶר הַגְּבִיר הַנְּבוֹךְ, וְקָרָא אֵלָיו בְּהֶרְמַת קוֹל וּבְהִטְעָמַת כָּל מֶלֶךְ: תָּן דַּעְתְּךָ, שֶׁהָרֵאִי הַקָּטָן שֶׁבְּחִדְרִי, וְגַם שֶׁמִּשְׁתַּחֲלוֹן עֲשׂוּיִים זְכוּכִית. אֲלָא, שֶׁהָרֵאִי מְצוּפָה כְּסָף מֵאֲחוֹר, וּמִשׁוּם כֵּךְ אֵינֶךָ מְסוּגָל לְרֵאוֹת דְּרָכּוֹ אֲנָשִׁים אַחֲרָיִם... שְׁבַת שְׁלוֹם לְכָל בַּיִת יִשְׂרָאֵל! נָא לְשִׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!

בס"ד הַדָּף מוֹקְדָשׁ לְרִפּוּאֵת הָאָחִים: חיים מיכאל שלמה בן מיכל, ורפאל יצחק אייזיק בן מיכל.

פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ: תְּרוּמָה

”אֵל נָא רְפֵא נָא (לָהֶם)...”

כְּנִיסַת הַשֶּׁבֶת: 16:41

©

עֲרַב שֶׁבֶת ל' שֶׁבֶת תִּשְׁע"ד (31.1.14)

יְצִיאַת הַשֶּׁבֶת: 17:51

הַפְּטָרָה: "הַשָּׁמַיִם כְּסֵאֵי" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net (הזמנים לפי העיר חיפה))

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנֹתַי בְּתוֹכְכֶם" – אֵל תִּקְרָא "וְשִׁכְנֹתַי בְּתוֹכְכֶם", אֵלָּא "וְשִׁכְנֹתַי בְּתוֹכְכֶם"

שְׁנִינוּ בַּגְּמָרָא (יבמות סב): "אָמַר רַבִּי תַנְחוּם אָמַר רַבִּי חֲנִילָאִי: כָּל שְׂאִין לוֹ אִשָּׁה, שְׂרׁוּי בְּלֹא שְׂמֻחָה, בְּלֹא בְרָכָה, בְּלֹא טוֹבָה... דְּכָתִיב (בראשית ב'): 'לֹא טוֹב הָיִיתָ הָאָדָם לְבַדּוֹ...'"

וְעוֹד אוֹמְרַת הַגְּמָרָא (שם סג): "רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר: כָּל מִי שְׂאִינוּ עוֹסֵק בַּפְּרִיָּה וּרְבִיָּה, כְּאִלוֹ שׁוֹפֵךְ דָּמִים, שְׁנַאֲמַר (בראשית ט'): 'שׁוֹפֵךְ דָּם הָאָדָם בְּאָדָם דָּמוֹ יִשְׁפָּךְ'. וְכָתִיב בַּתְּרִיָּה (=וּכְתוּב לְאַחַר מִכְּן), 'וְאַתֶּם פָּרוּ וּרְבוּ'. רַבִּי יַעֲקֹב אוֹמֵר: כְּאִלוֹ מִמַּעַט אֵת הַדְּמוּת, שְׁנַאֲמַר (שם): 'כִּי בְצַלֵּם אֱלֹהִים עָשָׂה אֵת הָאָדָם', וְכָתִיב בַּתְּרִיָּה, 'וְאַתֶּם פָּרוּ וּרְבוּ'. וְצָרִיכִים אָנוּ בִּיאוֹר עַל-כֵּךְ. שְׁכָן, מְדוּעַ עָשָׂה ה' כֵּכָה, שְׂאִין הַשְּׂמֻחָה, הַבְּרָכָה וְהַטוֹבָה שׁוֹרוֹת עַל הָאָדָם, אֵלָּא רַק עַל-יַדֵּי יַחֲוּד אִישׁ וְאִשָּׁה? (דָּבָר שֶׁלֹּא מְצִינוּ כֵּךְ בַּשְּׂאָר הַמִּצְוֹת).

נִקְדִים לְהִבִּיא מָה שְׁמִבּוֹאָר בּוֹהַר הַקְּדוּשָׁה, וְהַאֲרִיכוּ בּוֹהַ הַמְּקוּבְּלִים, שְׁעַל-יַדֵּי יַחֲוּד הַחֲתָן וְהַכֶּלֶה בְּעוֹלָם הַזֶּה, נַעֲשֶׂה יַחֲוּד לְמַעַלָּה בֵּין הַקַּב"ה לְבֵין הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה. וְכִמוֹ שְׁפָתוֹב בְּסִידוֹר "קוֹל יַעֲקֹב" לְהַרְהֵ"ק הַמְּקוּבְּל הַאֱלֹקִי מֵהַר"י קַאפִּיל (דף צב): "הִנֵּה כָּבֵר נוֹדַע, כִּי פּוֹנֵת הַמִּצְוֹת (הִיא שְׁ)בְּעוֹבְדָא דְלִתְתָא אִיתְעַר עוֹבְדָא לְעִילָא (=הַתְּעוֹרְרוֹת לְמִטָּה גּוֹרֶמֶת לְהַתְּעוֹרְרוֹת לְמַעַלָּה). כִּי (ל)כָּל מִצְוָה יֵשׁ... שָׂרֵשׁ לְמַעַלָּה... וְכָל מִצְוָה יֵשׁ לָהּ צִיּוֹר מִיּוֹחַד, אֲשֶׁר עַל-יָדוֹ מְשַׁפֵּעַ זְעִיר אֲנַפִּין (=הַקַּב"ה) לְנוֹקְבָא (=לְשִׁכְנָה). וְהִנֵּה, מִצְוֹת נִישׁוּאִין הִיא, כִּי חֲתָן וְכֶלֶה הוּא דוֹגְמַת זְעִיר אֲנַפִּין וְנוֹקְבָא (=הַקַּב"ה וְהַשְּׂכִינָה), שְׁהֵם מִמֶּשׁ חֲתָן וְכֶלֶה שֶׁל מַעַלָּה, כְּנוֹדַע. אִם כֵּן, הַמִּשְׁתַּדֵּל לְהַכְנִיסָם (=אֵת הַחֲתָן וְהַכֶּלֶה) תַּחַת הַחוּפָה, וְלִיחָדָם יַחַד, הָרִי הוּא מְעוֹרֵר יַחֲוּד שְׁלָם... (בֵּין) זְעִיר אֲנַפִּין וְנוֹקְבָא (=הַקַּב"ה וְהַשְּׂכִינָה), וְפּוֹתַח (אֵת) כָּל הַצִּיּוֹרוֹת... לְכֵן זֹאת הַמִּצְוָה (=הַכְּנַסַת חֲתָן וְכֶלֶה לְחוּפָה) – אִין לָהּ שִׁיעוֹר, וְהִיא נְכַלְלַת בַּגְּמִילוֹת חֲסָדִים שְׂאִין לָהּ שִׁיעוֹר... וְלָכֵן צָרִיךְ לְהִיזְהַר בּוֹהַ מְאֹד."

מִבּוֹאָר מְדַבְּרִיו הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַרְה"ק מֵהַר"י קַאפִּיל, כִּי עַל-יַדֵּי הַמִּצְוֹת שְׂאִישׁ יִשְׂרָאֵל מְקִים נַעֲשֶׂה יַחֲוּד בֵּין הַקַּב"ה לְבֵין הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹ שְׂאֵנוּ אוֹמְרִים לְפָנֵי כָּל מִצְוָה: "לְשֵׁם יַיְחֲוּד קוֹב"ה וְשִׁכְנֹתַיָּה". אֵלָּא, שְׂיַחֲוּד זֶה הוּא יַחֲוּד פְּרָטִי, הַשְּׂרִיף לְאוֹתָהּ מִצְוָה בְּלִבָּד. אֲבָל, עַל-יַדֵּי יַחֲוּד הַחֲתָן וְהַכֶּלֶה נַעֲשֶׂה יַחֲוּד פְּלִלִי שֶׁל הַקַּב"ה עִם הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה – הַנִּקְרָאִים חֲתָן וְכֶלֶה שֶׁל מַעַלָּה – דָּבָר שְׁפּוֹתַח אֵת כָּל צִיּוֹרוֹת הַשְּׁפַע לְעוֹלָם. (הַמִּשְׁךְ הַמְּאָמַר בְּהַרְחֵבָה בְּאַתֵּר "בְּנֵי צִיּוֹן") (עַל פִּי "אוֹרְהַ שֶׁל תוֹרָה" לְהַרְהֵ"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

"וְהָיוּ הַכְּרָבִים פְּרָשֵׁי כְּנָפִים לְמַעַלָּה סְכָכִים בְּכַנְפֵיהֶם עַל הַפְּפֶרֶת וּפְנֵיהֶם אִישׁ אֶל אַחֵיו... יְהִיוּ פְּנֵי הַכְּרָבִים"

שְׁנִינוּ בַּגְּמָרָא (סוֹטָה יז): "דְּרַשׁ רַבִּי עֲקִיבָא: אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ – שְׂכִינָה בֵּינֵיהֶן". וּפְרַשׁ רַש"י, שְׁכּוֹנַת רַבִּי עֲקִיבָא "שְׂכִינָה בֵּינֵיהֶן", הִיא שְׁשֵׁם יְה' בֵּינֵיהֶם – י' אֶצֶל אִישׁ ו-ה' אֶצֶל אִשָּׁה. וְצָרִיכִים אָנוּ לְהַבִּין אֵת דְּקְדוּק הַמְּלִים דּוֹקָא "שְׂכִינָה בֵּינֵיהֶן", וְלֹא אָמַר הַכְּתוּב "שְׂכִינָה בְּתוֹכְכֶם"?

נִקְדִים לְהִבִּיא מָה שְׁשְׁנִינוּ בַּגְּמָרָא (יוֹמָא גד'): "אָמַר רַב קְטִינָא: בְּשַׁעָה שְׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל עוֹלִין לְרַגְלִי, (הָיוּ) מְגַלְלִין (=מְגַלְלִין) לָהֶם אֵת הַפְּרָכַת, וּמְרַאִין לָהֶם אֵת הַכְּרוּבִים (=דְּמוּת מְלֹאכִים עַל הַכְּפּוֹרֶת) שְׁהָיוּ מְעוֹרִין (=דְּבוּקִים) זֶה בָּזֶה, וְהָיוּ אוֹמְרִים לָהֶם, רָאוּ חִיבַתְכֶם לְפָנֵי הַמְּקוֹם (=הַקַּב"ה), כְּחִיבַת זָכָר עִם נְקֵבָה."

הִנֵּה, מִבּוֹאָר מִזֶּה שְׁהַכְּרוּבִים (=הַמְּלֹאכִים) שְׁהָיוּ עַל הַכְּפּוֹרֶת הִיתָה לָהֶם צוּרַת זָכָר וְנְקֵבָה. וּמִכָּאֵן יֵשׁ לוֹמַר, שְׁהַכְּרוּבִים רוֹמְזִים עַל קְדוּשַׁת אִישׁ וְאִשָּׁה, הַנִּישְׂאִים וְהַדְּבוּקִים זֶה בָּזֶה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֵת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד."

וְיֵשׁ לוֹמַר, שְׁלָכֵן דְּבַרְהַ הַשְּׂכִינָה דּוֹקָא מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרוּבִים, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "וְנוֹעַדְתִּי לָךְ שֵׁם וְדַבַּרְתִּי אֵתְךָ מַעַל הַכְּפּוֹרֶת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרָבִים אֲשֶׁר עַל אַרְוֹן הָעֵדֻת", כְּדִי לְרַמּוֹז שְׂאֵם זָכוּ אִישׁ וְאִשָּׁה וְקָדְשׁוֹ אֵת עֲצָמָם, אִז "שְׂכִינָה (נְמִצָּאת) בֵּינֵיהֶן".

וזהו שדיקו חז"ל בַּמֶּתֶק לְשׁוֹנִים: "אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ – שְׂכִינָה בֵּינֵיהֶן", דוֹקָא "בֵּינֵיהֶן" – לְרֵמוּז שְׁאֵם הֵם זָכוּ, הֵם מִמֶּשׁ כְּמִלְאָכִים/כְּרוּבִים, שֶׁהַשְׂכִּינָה מְדַבֶּרֶת מִבֵּין שְׁנֵיהֶם.

אוֹלָם, צְרִיכִים אָנוּ לְדַעַת, שְׂכִינָה מִבֵּין שְׁנֵי "הַכְּרוּבִים" (=הֵם הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה), צְרִיכִים הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה לְקַיֵּם ג' תְּנָאִים:

א. "מְקֻשָּׁה תַעֲשֶׂה אֶתֶם מִשְׁנֵי קִצּוֹת הַכִּפְּרִית", שִׁיְהִיו הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה כִּ"מְקֻשָּׁה" אַחַת, דְּהֵינּוּ, צְמוּדִים וּדְבוּקִים כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם לְ"כִפְּרִית"/לְתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. (הַכִּפְּרִית הִיְתָה עַל אַרְוֹן הַבְּרִית, הַרְוִיזוּ לְתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה).

ב. "וְהָיוּ הַכְּרוּבִים פְּרָשֵׁי כְּנָפִים לְמַעְלָה", כְּלוּמַר, שֶׁהָאִישׁ וְהָאִשָּׁה בְּכָל מַעֲשֵׂיהֶם, אֲפִילוּ הַגְּשָׁמִיִּים וְהַחֹמְרִיִּים יִהְיוּ "פְּרָשֵׁי כְּנָפִים לְמַעְלָה" – שֶׁתְּהִיָּה כּוֹנֵנָם "לְמַעְלָה" – לְשֵׁם שָׁמַיִם, בְּלִתי לֵה' לְבָדוּ.

ג. "וּפְנִיָּהֶם אִישׁ אֶל אַחִיו" – שִׁישְׁרוּר הַשְּׁלוֹם וְהָאֲחֻדוֹת בֵּינֵיהֶם, וְיִהְיוּ "אִישׁ אֶל אַחִיו" שִׁיְחִיו תְּמִיד בְּאַהֲבַת אַחִים מִמֶּשׁ, בְּלֵי שׁוֹם פִּירוּד וְחִילוּק.

וְאִזּוּ, רַק לְאַחַר שִׁיתְמַלְאוּ ג' הַתְּנָאִים הַלְלוּ (שְׁהָרִי, "וְהַחוּט הַמְּשַׁלֵּשׁ לֹא בִמְהֵרָה יִנְתַּק" קַהֲלַת ד' יב'), יִזְכּוּ לְהַשְׁרָאת הַשְׂכִּינָה בֵּינֵיהֶן, כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב: "וְנוֹעַדְתִּי לְךָ שֵׁם וּדְבַרְתִּי אֵתְךָ מֵעַל הַכִּפְּרִית מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרוּבִים אֲשֶׁר עַל אַרְוֹן הַעֲדַת".

גַּם הָאֱלֹשִׁי"ךְ הַקְּדוֹשׁ אוֹמֵר (תְּרוּמָה), שֶׁבְּכֵתוֹב כָּאֵן: "וְעֲשִׂיתָ כִּפְּרִית זֶהָב טְהוֹר אֲמָתִים וְחֻצֵי אַרְכָּה...וְעֲשִׂיתָ שְׁנַיִם כְּרוּבִים", רְמִזָּה לָנוּ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה עַל זִיווּג אִישׁ וְאִשָּׁה. הָא כִּיֶּצֶד?

הִנֵּה, בְּכֵתוֹב "וְעֲשִׂיתָ כִּפְּרִית" בָּאָה הַתּוֹרָה לְרֵמוּז שֶׁתִּשָּׂא אִשָּׁה, תּוֹכָה עַל-יְדֵי זֶה לְכַפְּרָה עַל כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ, כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ חז"ל בִּירוּשְׁלַיִם (בְּכּוּרִים פ"ג, ה"ג), שְׂמוּחֲלִין לְחַתֵּן בְּיוֹם חַתּוּנָתוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו.

וּבְכֵתוֹב "זֶהָב טְהוֹר" רְמִזָּה הַתּוֹרָה, שִׁיְהִיו כָּל מַעֲשֵׂיךָ לְשֵׁם שָׁמַיִם, בְּכַחֲנִית "זֶהָב טְהוֹר", לְלֹא שׁוֹם סִיג, פָּגָם אוֹ פְּנִיָּה. וּבְכֵתוֹב "אֲמָתִים וְחֻצֵי אַרְכָּה" רְמִזָּה הַתּוֹרָה, שֶׁתִּשְׁתַּדֵּל לְהַתְּנַהֵג בְּקְדוּשָׁה וּבִטְהָרָה, כְּדֵי שֶׁתּוֹכָה לְהַשְׁרָאת הַשְׂכִּינָה שְׁבִין אִישׁ וְאִשָּׁה כָּל יְמֵי חַיֵּיךָ. וְהַרְמוֹז כָּאֵן, שֶׁהֵנָּה, בְּכָל אִמָּה יֵשׁ ו' (=6) טְפָחִים, וּמִכָּאֵן שֶׁ"אֲמָתִים וְחֻצֵי" הֵם 15 (=יה) טְפָחִים, לְרֵמוּז עַל הַשְׂכִּינָה יְהוָה, הַשׁוֹרָה בֵּין אִישׁ וְאִשָּׁה, כְּאֲשֶׁר הֵם מְקִימִים כָּל אֵלוּ.

וּמִמְשִׁיךְ הַכֵּתוֹב וְאוֹמֵר, שְׁאֵם תִּקְיָם אֶת כָּל אֱלֹהִים, תּוֹכָה לְ"וְעֲשִׂיתָ שְׁנַיִם כְּרוּבִים" – שֶׁתִּקְיָם מִצּוֹת פְּרוּ וּרְבוּ, זָכָר וּנְקֵבָה. (שְׁהָרִי כְּאֲמוֹר לְכְרוּבִים הָיוּ צוּרַת זָכָר וּנְקֵבָה). (עַל פִּי "אוֹרָה שֶׁל תּוֹרָה" לְהַרְה"ק פִּינְהָס פְּרִידְמָן)

"וְעֲשִׂיתָ שְׁנַיִם כְּרוּבִים זֶהָב...מִשְׁנֵי קִצּוֹת הַכִּפְּרִית"

עַל הַפְּסוּק הַנ"ל פִּרְשׁ רַש"י כֵּךְ: "כְּרוּבִים – דְּמוֹת פְּרָצוֹף תֵּינּוּק לָהֶם". כְּלוּמַר, פְּנִיָּהֶם שֶׁל הַכְּרוּבִים הָיוּ דוֹמִים לְפָנִים שֶׁל תֵּינּוּק. לְעוֹמֶת זֹאת, בְּפִרְשַׁת בְּרֵאשִׁית מוֹזְכָּרִים הַכְּרוּבִים כְּאֲשֶׁר גִּרְשׁ הָאָדָם הָרֵאשׁוֹן מִגֵּן עֵדֶן: "וַיִּשְׁכַּן מִקְדָּם לְגַן עֵדֶן אֶת הַכְּרוּבִים". וְשֵׁם מְפָרֵשׁ רַש"י: "כְּרוּבִים" – מְלֹאכֵי חֲבָלָה.

וְנִשְׁאַלְתָּ הַשְּׂאֵלָה: כִּיֶּצֶד יִתְכַּן שְׂאוֹתָה מְלָה, "כְּרוּבִים", מִשְׁמֶשֶׁת לְשִׁתִּי מִשְׁמַעוּיּוֹת סוֹתְרוֹת וּמְנוּגְדוֹת זֶה לְזֶה?

הָאֵם הַכְּרוּבִים הֵם כְּדְמוֹת תֵּינּוּקוֹת, אוֹ חֲלִילָה כְּמִלְאָכֵי חֲבָלָה?

אֲלֹא, אוֹמְרִים חז"ל: אֲכֵן, הַכְּרוּבִים, דְּמוֹת פְּרָצוֹף תֵּינּוּק הִיְתָה לָהֶם, וְהֵם מְסַמְּלִים אֶת הַיְלָדִים הַרְפִּים, אֲשֶׁר עֲתִידִם נִקְבָּע לְפִי הַקְּרָבָה שֶׁלָּהֶם לְאַרְוֹן הַעֲדוּת, הַמְּסַמֵּל אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. וְלָכֵן, אִם הַיְלָדִים מִתְחַנְּכִים עַל בְּרַפֵּי הַתּוֹרָה – יֵשׁ לָהֶם דְּמוֹת תֵּינּוּק, וּפְנִיָּהֶם מִפִּיקוֹת תּוֹם וְטוֹהָר. אֲךָ, חֲלִילָה, אִם הַיְלָדִים מִתְרַחֲקִים מִדְּרֹךְ הַתּוֹרָה, אֲזִי הֵם עֲלוּלִים לְצַמּוֹת כְּמִלְאָכֵי חֲבָלָה.

"וְהָיוּ הַכְּרוּבִים פְּרָשֵׁי כְּנָפִים לְמַעְלָה סִכְכִים בְּכַנְפֵיהֶם...וּפְנִיָּהֶם אִישׁ אֶל אַחִיו"

רַבֵּי נֵתַן צְבִי פִּרְנַקֵּל, הַסְּבֵא מְסֻלּוּבוּדְקָה, הִיָּה מְשִׁתַּדֵּל מְאֹד לְמְנוּעַ מְאֲשֶׁתוֹ צַעַר וְטְרַחָה, וְהָיָה מוֹשִׁיט לָהּ עֲזָרָה בְּעִבּוּדָתָהּ, כְּכֹל יְכוּלָתוֹ. לְמִרּוֹת יְחִסּוֹ הַמִּיּוּחָד לְאֲשֶׁתוֹ, חָשַׁשׁ תְּמִיד שְׂמָא לֹא יֵצֵא יְדֵי חוּבָתוֹ כְּלַפְיָהּ, וְהָיָה מְרַבֵּה לְבַקֵּשׁ מִמֶּנָּה מְחִילָה וְסְלִיחָה. בְּעִיקָר הִיְתָה מְזַעְזַעַת פְּרִידָתוֹ מִמֶּנָּה בְּעֶרְבַּ יוֹם הַכִּיפּוּרִים: לְפָנָי עוֹזְבוֹ אֶת הַבַּיִת, כְּדֵי לְלַכֵּת לְהַתְּפַלֵּל בִּישִׁיבָה, הִיָּה מִתְחַנֵּן לְפָנֶיהָ, שֶׁתְּסַלַּח לוֹ, שְׂמָא לֹא נִהַג עִמָּה כְּשׁוֹרָה לְפִי עֲרָכָה וּכְבוֹדָה. וְלֹא הִיָּה זֶה מִשָּׁם, עַד שֶׁהִיְתָה אֲשֶׁתוֹ אוֹמֶרֶת בְּפֶה מְלֵא, שֶׁהִיא סוֹלַחַת לוֹ בְּכָל לֵיבָה...

שְׂבַת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! נָא לְשִׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!

בס"ד הַדָּף מוֹקְדָּשׁ לְרִפּוּאֵת הָאָחִים: חיים מיכאל שלמה בן מיכל, ורפאל יצחק אייזיק בן מיכל.

פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ: תְּרוּמָה

"אֵל נָא רְפָא נָא (לָהֶם)..."

כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 16:41

©

עֵרַב שַׁבַּת ל' שֶׁבַע תַּשַּׁע"ד (31.1.14)

יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 17:51

(הוֹמָנִים לְפִי הָעִיר חִיפָה)

(לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net)

הַפְּטָרָה: "הַשָּׁמַיִם כְּסֵאֵי"

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"אתם קרויין אדם, ואין עובדי כוכבים קרויין אדם"

חז"ל הקדושים אומרים, שחדש אדר, שמזלו דגים, שיך למזלם של ישראל, כמו שמצינו בגמרא (עבודה זרה ג'): "אמר רב יהודה, אמר שמואל: מאי דכתיב (=מהי פונת הפתוב (חבוקק א')): 'ותעשה אדם כדגי הים...?' למה נמשלו בני אדם כדגי הים? לומר לה: מה דגים שבים, כיון שעולין ליבשה מיד מתים – אף בני אדם, כיון שפורשין מדברי תורה ומן המצוות מיד מתים".

וכך מצינו גם בברכתו של יעקב אבינו לפני פטירתו (בראשית מח, טז): "המלאך הגאל אתי מכל רע יברך את הנערים... וידגו לרב בקרב הארץ", ופרש רש"י זצ"ל: "וידגו – פדגים, שפרים ורבים, ואין צין הרע שולטת בהם".

והדברים קשורים זה בזה. פי כאשר זוכרים ישראל שהם נמשלים לדגים, שאינם יכולים לחיות בלי מים, היא התורה הקדושה – אז גם הציין הרעה של צוררי ישראל לא יכולה לשלוט בהם.

ולכן גם משה רבנו, עליו השלום, נותן התורה, נולד בחדש אדר, שמזלו דגים, פי שרש נשמתו של משה רבנו הוא מהתורה. וכל חיותו היתה רק במים, שהיא התורה הקדושה, כמו שכתוב: "ותקרא שמו משה ותאמר פי מן המים משיתהו" – דהינו, שרש נשמתו של משה היה מן התורה, הנקראת מים.

על-פי זה נוכל להבין, מדוע נוהגים ומקפידים ישראל לאכול דגים בשבת. שכן, התורה הקדושה נתנה בשבת, ויום השבת הוא "יומא דאורייתא" (=יום התורה). לכן אנו אוכלים דגים בשבת, כדי להזכיר לכל שאנו נמשלים לדגים, שאין להם חיות, אלא רק במים, היא התורה הקדושה, שנמשלה למים. (ולכן, אפילו אלו שאין להם זמן ללמוד תורה כל השבוע, מוכרחים ללמוד תורה בשבת).

והנה, אומר המדרש (אסתר ז'): "כשנפל גורל המן באדר, אמר (המן): החדש הזה (הוא) מזל דגים, (ולכן) כשם שהדגים בולעין – כך אני בולע אותן (=את ישראל). אמר לו הקב"ה (להמן): רשע, (ה) דגים פעמים גבלעין, ופעמים בולעין".

מביאור מדרש זה אנו למדים, שהמן חשב שחדש אדר, שמזלו דגים, מרמוז על-כך שהוא יוכל לנצח את ישראל. בדיוק כמו הדגים הגדולים, הבולעים את הדגים הקטנים מהם. אולם, המן טעה בכך. שכן, מזל אדר (דגים) מרמוז דוקא על ניצחונם של ישראל, שנמשלו לדגים, שעיקר חיותם הוא המים-התורה. ואכן, דוקא באדר, שמזלו דגים, נחלו המן וכל שונאי ישראל מפלה מוחצת בזכות ישראל, שלא עזבו את מקום חיותם – את התורה הקדושה.

וזהו שאמר רבי שמעון בר יוחאי (יבמות סא'): "אתם קרויין אדם, ואין עובדי כוכבים קרויין אדם": אדם הוא ראשי תיבות מזל אדר דגים. אם איש ישראל זוכר שמזל ישראל הוא דגים, והוא נמשל לדג שאין לו חיות, אלא רק במים, היא התורה הקדושה – אז הוא נקרא אדם, וכל עוד הוא "שוחה" בתוך "המים", היא התורה הקדושה, אף אחד לא יוכל להרע ולפגוע בו, שכן, התורה מצילה ומגינה עליו מכל משמר. על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן

"דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש" (כה' ב')

כאשר נתבונן ביצור הנפלא שברא הקב"ה, המובחר בכל הבריאה והמובחר בכל היצורים, ה"אדם" – נראה שהקב"ה ברא אותו עם שלושה כוחות מופלאים ומרכזיים, והם: המחשבה, הרצון והמעשה. ואמרו חז"ל: שלושת הכוחות הללו, משפנם ומקומם בשלושה איברים ראשיים באדם: מוח, לב, כבד – ראשי תיבות של "מלך". ועוד גילו לנו המקובלים, ובראשם האר"י הקדוש זצ"ל, כי שלושת הכוחות הללו – מחשבה, רצון ומעשה,

שְׁמִקוֹרֵם כְּאִמּוֹר בְּשִׁלּוּשֵׁת רֵאשֵׁי הָאֵיבָרִים, מִחַ, לֵב, וּכְבֵד – הֵם בְּעֵצֶם שְׁלֹשֶׁת חֲלָקֵי הַנֶּפֶשׁ: נֶפֶשׁ, רִיחַ וּנְשָׁמָה. כִּי כַח הַמַּחְשָׁבָה שְׂבָאָדָם, שֶׁהִיא הַתְּבוּנָה הָאֱלֹקִית, נִקְרָאת "נְשָׁמָה", וּמִקוּמָהּ בְּמַח. וְכַח הַרְצוֹן שְׂבָאָדָם, הַמֵּתְעוֹרָר עַל-יְדֵי הַתְּפַעְלוּת וְהַתְּרַגְּשׁוּת, נִקְרָא "רוּחַ", וּמִקוּם מְשַׁכְּנָהּ הוּא בְּלֵב. וְאוֹתוֹ כַּח שְׂבָאָדָם, הַפּוֹעֵל דְּרָךְ כָּל אֵיבָרֵי הַגּוּף, נִקְרָא בְּשֵׁם "נֶפֶשׁ", אֲשֶׁר מִקוּמָהּ בְּכַבֵּד, הַמְּטַהֵר אֶת הַדָּם, וְכִמּוֹ שְׂנַאֲמָר (דְּבָרִים יב', כג'): "כִּי הַדָּם הוּא הַנֶּפֶשׁ".

וְהִנֵּה אָמְרוּ חו"ל, שֶׁתְּכַלִּית בְּרִיאַת הָאָדָם הִיא, שֶׁהַנְּשָׁמָה, שֶׁהִיא כְּלָה טוֹב, וְהַנְּמִצָּאת בְּמַח, תְּשְׁלוּט עַל הַרְצוֹן שְׂבָלֵב. וְעַל-יְדֵי זֶה יְעוֹרֵר הַרְצוֹן שְׂבָלֵב אֶת הַפְּעוּלָה שֶׁבְּנֶפֶשׁ לַעֲשׂוֹת אֶת רְצוֹן ה' יִתְבַּרְךָ בְּקִיּוּם הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת. וְאִזּוֹ סֹדֵר פְּעוּלַת הָאָדָם יִהְיֶה כְּרֵאוֹי, מְלַמְעָלָה לְמַטָּה (=כְּפִי סֹדֵר הָאֵיבָרִים בַּגּוּף): "מִלְךְ" – מִחַ, לֵב, כְּבֵד. אוּלָּם אִם לֹא כֵן הַדְּבַר, וְהַסֹּדֵר יִהְיֶה הַפּוּךְ (מְלַמְטָה לְמַעְלָה), כְּלוֹמֵר שֶׁהַנֶּפֶשׁ הַבְּהִמִית תְּשְׁלוּט עַל הַרְצוֹן שְׂבָלֵב, לְעוֹרֵר אוֹתוֹ לְהִשְׁתַּוְּקֵק לְתַאֲוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה, כִּי אִזּוֹ לֹא רַק שִׁיתְּגַבְּרוּ הֵם (=הַנֶּפֶשׁ וְהָרוּחַ) בְּכּוֹחֵם עַל הַנְּשָׁמָה שְׂבַמְחָה, אֲלֵא עוֹד יִכְפוּ עַל הַמַּחְשָׁבָה לְשִׁקוּל וּלְחַפְּשׁ כָּל מִינֵי עֲצוֹת וּדְרָכִים, אִיךְ לְמַלֵּא אֶת תַּאֲוֹת הַגּוּף. וְאִזּוֹ הַסֹּדֵר הוּא הַפּוּךְ: "כָּלָם" – כְּבֵד, לֵב, מִחַ. דְּהִינּוּ, הַנֶּפֶשׁ שְׂנַמְצָאת בְּכַבֵּד, מְשַׁפִּיעָה וְשׁוֹלְטַת עַל הַרְצוֹן שְׂבָלֵב, וּשְׂנִיחָם יַחַד שׁוֹלְטִים עַל הַנְּשָׁמָה שְׂבַמְחָה.

וְזֶהוּ מָה שֶׁרָצָה בְּלַעַם הַרְשָׁע לְקַלֵּל אֶת יִשְׂרָאֵל בְּמִלָּה אַחַת – "כָּלָם", דְּהִינּוּ שִׁיחָהּ הַסֹּדֵר אֲצֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל "כָּלָם" – כְּבֵד, לֵב, מִחַ – שֶׁהַנֶּפֶשׁ הַבְּהִמִית, בְּיַחַד עִם הַלֵּב, יִשְׁלְטוּ עַל הַנְּשָׁמָה הָאֱלֹקִית לְמַלְאוֹת אֶת תַּאֲוֹת הַגּוּף. וְהִנֵּה, הַרוּצָה לְזַפֵּךְ בַּגּוּפוֹ גַם אֶת הַלֵּב וְגַם אֶת הַכְּבֵד, דְּהִינּוּ אֶת הַרִיחַ וְהַנֶּפֶשׁ, יִתֵּן צְדָקָה בְּכָל כּוֹחוֹ, כְּפִי שְׂצוּתָהּ הַתּוֹרָה: "דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ". וְאָמְרוּ חו"ל, שֶׁתְּכַלִּית עֲבוֹדַת הָאָדָם הִיא שִׁיתֵּן תְּרוּמָה לַה', בְּבַחֲיַנַּת "כָּל" – רֵאשֵׁי תִיבוֹת: כְּבֵד לֵב. דְּהִינּוּ, לֹא רַק הַמִּחַ (מִשְׁכָּן הַנְּשָׁמָה הַטְּהוֹרָה), יִתְּאוּ לְעֲבוֹדַת ה', אֲלֵא גַם הַכְּבֵד (מִשְׁכָּן הַנֶּפֶשׁ) וְהַלֵּב (מִשְׁכָּן הָרוּחַ) יִתְּאוּ לְעֲבוֹדַת ה'. וְזֶהוּ שְׂכֵתוֹב: "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ". "כָּל" – רֵאשֵׁי תִיבוֹת "כְּבֵד לֵב", כְּדֵי שְׁגַם הֵם יִתְּאוּ לְעֲבוֹדַת ה', וְעַל-יְדֵי כֵךְ, כְּשֶׁהָאָדָם נוֹתֵן תְּרוּמָה/צְדָקָה מִכֶּסֶף שֶׁהָרוּיַח עַל-יְדֵי עֲמָל כָּל גּוּפוֹ, כְּתוֹצָאָה מִכֶּךְ מְזוֹדְכֵךְ כָּל הַגּוּף וְנִהְפֵךְ לְרוּחָנִי, עַד שְׁגַם הַכְּבֵד וְהַלֵּב מִשְׁתַּוְּקִים לְעֲבוֹדַת ה'. (עַל פִּי "אוֹרְהַ שֶׁל תּוֹרָה" לְהַרְהַ"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן) "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה"

הַאֲדַמּוּ"ר רַבִּי מִנְחֵם קֵאלִישׁ מֵאֲמִשְׁנוּב הַשְּׂפִים פְּעַם לְפַתְחוֹ שֶׁל גְּבִיר גְּדוֹל, כְּדֵי לְהַשְׁפִּיעַ עָלָיו שִׁיתְּמוּךְ בְּאֶחָד מִקְרוֹבֵיו(=שֶׁל הַגְּבִיר), שֶׁהִיָּה חַי בְּדוּחֵק רַב, וְהִיָּה מְטַפֵּל בְּמִשְׁפָּחָה גְּדוֹלָה. אִךְ אוֹתוֹ גְּבִיר לֹא הָיָה מְגַדִּיבֵי הַלֵּב, וְנִסָּה לְהַתְחַמֵּק מִמִּילוּי בְּקִשְׁתֵּי הַרְבִּי, בְּטַעֲנָה שְׂאוֹתוֹ עָנִי אֵינוֹ אֲלֵא קְרוֹב-רְחוּק שְׁלוֹ, וְכִמְעַט שְׂאִינוֹ מִכִּירוֹ. אָמַר רַבִּי מִנְחֵם לְאוֹתוֹ הַגְּבִיר: 'הָאֵם אַתָּה מִתְּפַלֵּל בְּכָל יוֹם שְׁחֲרִית, מִנְחָה וְעֶרְבִית?' – 'מָה הַשְּׂאֵלָה כָּאן?' – קָרָא הַגְּבִיר בְּנִימָה שֶׁל תְּרַעוּמַת – 'כָּלוּם חֲשׂוֹד אָנִי בְּעֵינֵי הַרְבִּי, שְׂאִינִי מְקַפִּיד עַל תְּפִילוֹת הַיּוֹם?' – 'אִם אֲמַנֵּם אַתָּה מִתְּפַלֵּל בְּקֶרֶב וְעֶרֶב, שְׂמָא תֵאמַר לִי אִיךְ פּוֹתַחַת הַבְּרָכָה הַרְאִשׁוֹנָה שֶׁל תְּפִילַת "שְׂמוֹנָה עֶשְׂרֵה"?' 'כִּידוּעַ לְכָל' – הִשִּׁיב הַגְּבִיר בְּחֶסֶר סוּבְלָנוּת מוּפְגָן – 'פּוֹתַחַת תְּפִילַת "שְׂמוֹנָה עֶשְׂרֵה" בְּהַזְכָּרַת הָאֲבוֹת: "אֱלֹקֵי אֲבֹרָהּם, אֱלֹקֵי יִצְחָק, וְאֱלֹקֵי יַעֲקֹב"' – וּמִתִּי חִיו אֲבוֹת אֵלּוּ, שְׂאֵתָה וְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל מְזַכִּירִים שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּיוֹם?' – שְׂאֵל הַרְבִּי. 'כִּידוּעַ, חִיו אֲבוֹת אֵלּוּ לְפָנַי אֲלֵפֵי שָׁנִים' – הִשִּׁיב הַגְּבִיר הַמוּפְתָע לְשְׂאֵלַת הַרְבִּי. 'יָפָה אָמַרְתָּ "לְפָנַי אֲלֵפֵי שָׁנִים"' – קָרָא רַבִּי מִנְחֵם בְּהֶרְמַת קוֹל – 'וּבְכָל זֹאת אַתָּה מְזַכֵּר אֶת הָאֲבוֹת הָאֵלֶּה שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּיוֹם, וּבּוֹכּוֹתֶם שֶׁל קְרוֹבִים-רְחוּקִים אֵלּוּ, מְלַפְנֵי אֲלֵפֵי שָׁנִים, אַתָּה רוּצָה לְהוֹשִׁיעַ מֵאֵת בּוֹרָא עוֹלָם. וּבְשַׁעֲהָ שְׂאֵנִי בָּא אֵלַיךְ לְבַקֵּשׁ תְּמִיכָה וְסַעֵד בְּשִׁבִיל קְרוֹב מִשְׁפָּחָה שְׁלָךְ, שֶׁהוּא חַי וְקַיִם – אַתָּה מַעֲזוֹ לְטַעוֹן, שְׂאִין הוּא אֲלֵא "קְרוֹב-רְחוּק"?' דְּבָרָיו הַנוֹקְבִים שֶׁל הַאֲדַמּוּ"ר הִסְעִירוּ אֶת רוּחוֹ שֶׁל אוֹתוֹ הַגְּבִיר, וְהִלָּה קִבֵּל עָלָיו לְתַמּוּךְ בְּקִבְעוֹת בְּקְרוֹבוֹ הָעָנִי וּבְבָנָי בֵּיתוֹ.

שְׁבַת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! נָא לְשִׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!